

H U N G A R I A N   M O N I T O R I N G

1988 Julius 30

SZOMBAT

Ö S S Z E F O G L A L Ó

A 168 ÓRA tartalmából:

- GRÓSZ Károly befejezte észak-amerikai körutját. Megérkezése- 1873
kor adott interjúban sikeresnek nevezte amerikai és kana- 1903
dai tárgyalásait egyaránt. Leendő üzletkötesekről számolt
be és arról, hogy kérte a COCOM lista revideálását. Válaszolt
emigránsok 56-t, Nagy I. évfordulót és az erdélyi helyzetet
érintő kérdésekre. Kilátásba helyezte, ha 1995-ben M.ország
is részt vesz a világkiállítás rendezésében egy Disneyland
építése sem kizárt - Hazaindulása előtti interjú 1841
R.REagan üzenete a magyar néphez 1908
  - Egy multheti téma kapcsán - négyen éhségstrájkot folytattak 1880
amiatt, hogy a Belügy Minisztérium egyes személyektől meg-
tagadja a külföldi útlevél kiadását - hallgatói véleményekre
válaszolva a Rádió, TV és sajtó nyíltságáról esik szó
  - A MOZGÓ VILÁG c. folyóiratban bejelentett Nyilvánosság Klub 1886
egyik alapítója fogalmazza meg a klub programját
  - A Szociális- és EGészségügyi Minisztérium sajtótájékoztató- 1891
ján az is kiderült, hogy egyelőre nem építenek atomtemetőt
Ófalun
  - A Rádiósok méltánytalannak tartják a megcsönkített Rádió és 1896
TV Ujságot, ezzel kapcsolatban Lévai Béla szerint eljött
az ideje annak, hogy a Magyar Rádió és TV saját kezébe vegye
műsorlap kiadást - hallgatói vélemények ezzel kapcsolatban
  - Az elmúlt héten a SZOT vendége volt a nyugatnémet szakszer- 1898
vezeti szövetség elnöke, Ernst BREIT
-
- Nyíregyházán ünnepélyes istentisztelet keretében iktatták be 1907
KERESZTES Szilárd hajdúdorogi megyéspüspököt
  - LAPSZEMLE: "Mentsük meg a Jurta Színházat" - két lap, a MAGYAR 1848
NEMZET és a MAGYAR HIRLAP foglalkozik a témával. - KOROM
M. az Országgyűlés korszerűsítéséről beszél a MAGYAR HIRLAPban
  - A leningrádi NÉVA c.folyóirat folytatásban közli A. Koestler 1842
Sötétség Délben c. művét
  - Az Otthont Teremtők Országos Egyesületének célja, lakáshoz 1843
segítei a fiatalokat
  - Egy kisszövetkezet erdélyről szóló dokumentumkat keres egy 1857
későbbben megrendezendő kiállításához
  - FALURÁDIÓ: Dr.Gergely Sándor tsz-elnök a vezetés módszeréről 1850
szólva elmondta, hogy az ember mindig a legnagyobb értékteremtő
  - Szaporodik a vasuti fénySOROMPÓNÁL történő balesetek száma 1856

(folytatás a következő oldalon)

IPARGAZDÁK: GULYÁS Károly, az Állami Bér- és Munkaügyi Hivatal 1864 osztályvezetője az országban dolgozók szabadságidejének beosztásáról beszél

Útjára indult a nemzetközi balatoni vizitúra - A Balaton- 1860
nál növekszik a tragikus balesetek száma 1863

A szakemberek szerint sürgős intézkedésre van szükség, mert 1858
15-20 év alatt "meg fognak döglenni" a tavak - mondta a
dunavarsányi tanácselnök

Egy nyomtalanul eltűnt fiatal bajai orvostanhallgatót keres a 1907
a rendőrség

Az Esti Magain melléklete:

Üzleti lehetőségek az iráni-iraki háború befejezése 1868
után az ország felépítésében, helyreállításában

1988. JÚLIUS 30. - S Z O M B A T

KOSSUTH ADÓ

JÓ REGGELT!

Időjárásjelentés:

Az országban felhőátvonulásokból elszórtan várható záporerső, néhol zivatar. A hőmérséklet du. 25-29, este 15-20 fok körül alakul. Bpesten változóan felhős az ég, futózáporeső kialakulhat. Délután 26, este 19 fok körül valószínű a hőmérséklet. - A Balatonnál a hőmérséklet nappal 25, este 18 fok körül lesz. A tó vize 22 fokos.

-

INTERJÚ GRÓSZ KÁROLLYAL

6.45 h

Észak-amerikai látogatása befejeztével GRÓSZ Károly interjút adott a Magyar Rádióknak, a riporter Csák Elemér.

- Magyar miniszterelnök 42 esztendeje járt utoljára az Egy.Államokban, Kanadával pedig ez volt az első ilyen kapcsolatfelvétel, tehát a látogatás ténye történelmi. Hogyan minősítené röviden a látogatás eredményeit?

- GRÓSZ: Megtiszteltetésnek tartom, hogy Kanada miniszterelnöke egy nem hivatalosan idelátogató kormányfőt fogad, és iderepül, hogy találkozzunk. Az az egy óra, amit együtt töltöttünk számomra nagy élményt jelentett, mert nagyon színvonalas eszmecsere folytattunk a nemzetközi helyzetről, a két ország közötti viszony fejlesztésének lehetőségeiről, módszereiről. Megállapodtunk abban, hogy bátorítjuk mindkét oldalon a gazdasági, pénzügyi vezetőket, hogy építgessék az együttműködés szálait.

-Visszatérve az Egy. államokbeli látogatásra, a NYT. azt írta, hogy ön azért kapott elsőként meghívást a szocialista vezetők közül, mert Washington követendőnek tartja a magyar gazdasági modellt. Mi erről a véleménye?

- Hát én nem tudom, hogy miért hívtak meg? Nem is töprengtem rajta. Én jó szívvvel és örömmel fogadtam el a meghívást, mert alkalmat láttam benne, hogy elmagyarázzuk mit akarunk csinálni, milyen irányba

(GRÓSZ interjú)

akarunk menni, másrészt gondoltam, hogy az hasznos lesz, ha meg-
érzem és meghallom, hogy hogyan vélekednek a világgazdaság, a
világpolitika mozgásáról az Egy.Államok vezetői és ha megismerem
véleményüket a kétoldalú kapcsolatok fejlesztésének irányáról,
lehetőségéről. Tehát én szívesen vállaltam ezt az egyébként fá-
rasztó utat. Az elképzeléseinkkel, amelynek fő konturjait sike-
rült csak felvázolni, hisz egy ilyen látogatás nem alkalmas arra,
hogy az ember részletekbe menjen, úgy éreztem, hogy jó érzéssel
fogadták, itt-ott egy kis hitetlenkedéssel, hogy talán ezek csak
szavak és éreztem valami olyasmit, hogy majd meglátjuk, mi lesz
belőle, de hát ezen nem csodálkozom, mert mi magunk is odahaza
sokat töprengtünk és vitatkoztunk, hogy meddig szabad elmenni,
hogyan, miképpen, mit bír el a közvélemény, a hagyományok mennyit
engednek meg, milyen a nemzetközi közeg, amelyben ezt meg kell
csinálni. Ezt a vitát igaz még a múlt évben lefolytattuk a szept-
emberi kormányprogram megfogalmazása előtt, de hát azóta újból
és újból végig kell gondolni. Tehát természetesnek tartom, hogy
ha úgy megyünk előbbre a program megvalósításának útján, úgy fel-
újulnak a viták és megerősödnek a kértelvények is. Tehát az, hogy az
Egy.Államokban itt-ott lehetett érezni kétséget vagy esetleg még
olyasmit is, hogy talán nem gondoltuk egészen végig, teljesen nor-
málisnak és jogosnak tartom.

- Reagan elnök szavaiból az tetszett ki, hogy bizonyos szimpátiával
figyeli a magyarországi változásokat, sőt azt hiszem, hogy a prob-
lémáinkkal is elég jól tisztában van. Ugyanakkor ezekből a megnyi-
latkozásokból nem következik az, hogy készséget mutatnának valami-
lyen konkrét támogatásra. Gondolok pld. arra, hogy csökkentenék,
enyhítenék a különböző korlátozásokat.

- Hát meg kell mondanom, hogy Reagan elnök imponálóan tájékozott
volt a magyarországi helyzetről és kérdésekről. És hát azért ne
legyünk szerénytelenek, nem kis dolog ám, hisz a világ egyik leg-
nagyobb hatalma, egy elnöknek nagyon sokirányú gondja, terhe,
problémája van, és ennek ellenére látszott, hogy nagyon alaposan
felkészült a találkozóra. Én nem vártam, hogy valamilyen konkrét
ígéret vagy döntés születik e látogatás alkalmával, azt én nem
tartom kevésnek, hogy úgy a COCOM_lista, mint a kedvezmények je-
lenlegi gyakorlatának a felülvizsgálatát azonban megígérték. Ha
ezt megteszik, akkor azt hiszem, hogy ez nagyon sok. Talán minden
amit egy ilyen úttal el lehet érni. Nem sorolom most fel tételesen

(GRÓSZ interjú)

hát több minden dologról szó volt, de nagyon egyértelműen segítőkészséget tapasztaltam, és azt a szándékot, hogy keresik és kutatják annak a módját, hogy az általános elvek és az egyedi kezelés hogy illeszthető össze.

- Egy amerikai lap tudósításának a címét idézném: "Reagan megdicsérte a magyar vezetőt" - Nem tart-e attól, hogy a szocialista szövetségesek között az ilyenfajta címek félreértést okoznak?

- Hát én azt hiszem, hogy ez ellen a cím ellen, ha fontosnak tartaná első sorban a Reagan elnök tiltakozna. Mert úgy érzem, az ilyen cím első sorban neki bántó, nem nekem. Dehát ez nem az én dolgom. Amit ez a cím sugall, az egy cseppet sem nyugtalanít. Ugyanis nem mostan, ettől a naptól kezdve, hanem már hosszú idő óta a szocialista országok önállóan, maguk keresik a fejlődés útját úgy, hogy közben minden olyan kérdésben, amelyben vagy érvényes egyezmények vannak vagy amelyek alapvető elvi kérdések, egyeztetnek vagy konzultálnak. Mi egyetlen egy szerződést nem fogunk megszegni a fejlődés érdekében, de új utakat fogunk keresni, új eszközöket fogunk mozgósítani, ez bizonyára vita tárgyát fogja képezni barátaink között is, és ezt természetesnek tartom. Ha mi egyszer elfogadtuk azt a tételt, hogy a szocializmus sokszínű lesz, sokfajta módon fog előrehaladni, akkor abban az azonosság mellett jelen lesz a különbözőség is. A különbözőségekről pedig mindenkinek megvan a joga, hogy véleményt alkosson. Sem megsértődni nem kell, sem megbántódni, sem valami messzemenő politikai konzekvenciát ebből levonni. Megítélésem szerint történelmileg lejárt az a korszak, amikor az egymás közötti kapcsolatokban felfokozott érzékenység lesz a jellemző és az egységet az fogja demonstrálni, hogy minden mondatot egyformán fogalmazunk, ahol minden tettünk azonos lesz anélkül, hogy figyelembe vennénk a nemzeti sajátosságokat és lehetőségeket.

- Még egy kérdés: rengeteg helyen járt és sok emberrel találkozott. Milyen emberi benyomásokkal vagy milyen emberi élménnyel tér vissza most. Nem a miniszterelnök benyomásaira gondolok, hanem a magánemberére.

- Engem kellemben meglepett a rokonszenv, amit hazánk iránt éreztem, nemcsak a magyarok részéről és nemcsak olyanok részéről, akik Magyarországon jártak, hanem akik vagy olvastak vagy barátainktól hallottak hazánkról, nagyon dícsérték a magyarországi

(GRÓSZ interjú)

légkört, az emberi kapcsolatokat, a szabadságot. Nagy elégedettséggel nyilatkoztak szinte mindenütt a magyarországi ellátásról, főleg a magyar konyháról, ízekről, hangulatról, tehát arról, ami egy ember számára egy látogatás alkalmával első benyomásként megjelenik. A vendégek nem ismerhetik az ország valódi gondjait, belső ellentmondásait, feszültségeit, a mindennapok gyötrelmeit, azokat nem ismerheti meg egy kiránduló vagy egy turistaúton lévő. Tehát nagy rokonszenvet éreztem mindenütt, ez jó esetben, nem számítottam ennyi, ilyen hőfokú barátságra és rokonszenvre. A másik ami jóleső érzést vált ki az emberben, hogy az emberek éhesen várták, hogy mondjon az ember valamit, tehát érdeklődés volt. Nemcsak rokonszenv hanem kíváncsiság, egy ilyen természetes emberi kíváncsiság, amit boldogan elégítettünk ki ott, ahol lehetett.

- Észak-amerikai látogatásának tapasztalatait összegezte GRÓSZ Károly Csák Elemérnek.

K R Ó N I K A

7.00 h

Jó reggelt kívánok 1988. július 30-a szombat van, a mikrofonnál Kerekes András. - Köszöntöm a ma névnapjukat ünneplő Judit nevű hallgatóinkat. - Megváltozott az időjárás: ---

GRÓSZ Károly észak-amerikai látogatását befejezve hazaindult Torontóból. Tudósítónk Csák Elemér jelenti.

- Otthoni idő szerint éjjel egy óra volt, amikor GRÓSZ Károly és kísérete a Swissairmenetrend szerinti gépével elrepült Torontóból. Indulás előtt a miniszterelnök még felkereste a **Northern Telecom** nevű mammutcéget, amely a világ egyik legnagyobb híradástechnikai vállalata. A cég a legkorszerűbb távközlési berendezéseket gyártja és a megbeszélések arról folytak, hogyan vehetne részt a Telephon

(hírmagazin)

a magyarországi telefonhálózat korszerűsítésében. Mint jelentettük, a nem hivatalos látogatás során GRÓSZ Károly találkozott Kanada miniszterelnökével. A tárgyalásokról a főtitkár a következő értékelést adta a Magyar Rádió számára. (Ism. 1838)

-

MOSZKVA: A szovjet politikai reform előkészítésére a KB külön bizottságot hozott létre M. Gorbacsov vezetésével. - A testület tegnapi ülésén szó volt az élelmiszerellátás és aközszükségleti cikkek gyártásának fejlesztéséről is. M. Gorbacsov felszólalásában szorgalmazta, hogy a legfelsőbb tanács ősszel módosítsa az alkotmányt és a választási törvényt. Jövő tavasszal pedig tartssanak választásokat a SZU-ban.

Lerövidítették a bécsi európai utótalálkozó nyári szünetét, hogy ezzel is segítsék a záródokumentum elkészülését. - Az egyezséget Románia akadályozza azzal, hogy nem fogadja el az emberi jogokról szóló passzust. Az amerikai küldöttség vezetője úgy nyilatkozott, hogy ha a román küldöttség nem változtat álláspontján, akkor az utótalálkozó jócskán elhúzódhat.

Iránból az iraki fővárosba érkezett a tűzszünet előkészítésével foglalkozó ENSZ-csoport. - A küldöttség a fegyvernyugvás technikai kérdéseivel foglalkozik, nincs felhatalmazása pld. a tűzszünet kezdetének kijelölésére.

Egy leningrádi szovjet irodalmi folyóirat közölni kezdte Arthur Koestler: SÖTÉTSÉG DÉLBEN c. művét, amely mindeddig csak Nyugaton jelent meg. - A könyv az 1936-38 között a SZU-ban lefolytatott koncepciós perekről szól. A NEVA című leningrádi folyóirat bevezetőjében Csubinszkij történész-professzor a magyar születésű Koestler munkáját a sztálini személyi kultusz erőteljes művészi ábrázolásának nevezi.

-

Hazai híreink:

A gyorsan szaporodó egyesületek, klubok, társaságok sorában alighanem

(hírmagazin)

a legnehezebb feladatot az otthont teremtők országos egyesülete vállalta magára. A .....ténykedésüket, amelyet jelenleg a bpesti Műszaki Egyetem KISZ-bizottságán vendégként, hétfőn délutánonként 5-től 7-ig folytatnak. Elképzeléseikről többek között árelképzeléseikről számol be Balázs István az egyesület egyik tagja Farkas Évának.

- Az egyesületünk tagjai egyrészt azok a fiatalok, akik otthonhoz szeretnének jutni a jelenlegi piaci viszonyok között nincs esélyük arra, hogy ezt segítség nélkül megtehessék. Másrészt olyan emberek tagjai az egyesületnek, akik már egzisztenciával rendelkeznek, ismerik azoknak a fiataloknak a problémáját és szeretnének segíteni. Az egyesületi tagság évi 200 Ft tagdíjat jelent. Segítséget várunk a tanácsoktól. A XVI. kerületi tanácselnökhelyettesel tárgyaltunk most hétfőn, és kedvezményes telket kívánnak biztosítani, a XIV. kerületi tanács tetőtér beépítési, emelet ráépítési lehetőséget ígért. A Szigetszentmiklósi Városi Tanáccsal, KISZ-bizottsággal tárgyaltunk, ott is kedvezményes telek biztosításával kívánják segíteni az egyesület munkáját. Hosszabb ideje tárgyalásokat folytatunk a Skála-üzelházzal, kedvezményes áron, szovjet faházak behozataláról tárgyaltunk. Egy 3 szoba összkomfortos, 69 négyzetméteres magyar szabványoknak megfelelő szovjet faháznak az ára, elektromos és mű fűtésszerelvények nélkül 160-170 ezer ft. Kb. ugyanezzel az összeggel az épületfűtésszaki szerelvények kialakíthatók, 150-200 ezer ft-ért egy szolid telket lehet biztosítani, tehát úgy tűnik, hogy ebben a konstrukcióban 6-700 ezer FT. költséggel egy 3 szoba összkomfortos családi házat tudunk a fiataloknak biztosítani.

- Hogyan mérik fel azt, hogy valóban ki jogosult az Önök segítségére?

- A gyermekvédelmi intézmények segítségével kapjuk meg a volt állami gondozott fiatalokra vonatkozó információkat, másrészt egyéb nagyobb csoportot próbálunk szervezni az egészségügyben.

-Ali g hiszem, hogy azt a mondjuk 700 ezer FT-ot, amelyről Balázs István beszélt, bármelyik fiatal mellényzsebből kifizetheti. Viszont ha az OTP szerény kamatú kölcsönét, a munkahelyi támogatást, a gyermekvállalással járó vissza nem térítendő szociálpolitikai

(hírmagazin)

kedvezményt hozzáadjuk, már sokkal kedvezőbb a kép. A sok-sok rászorulóból sajnos így is feltehetően viszonylag kevesen jutnak lakáshoz.

Sporthírek:

Olimpiára készülő sportolóink remek eredményekkel örvendeztettek meg bennünket tegnap. Bagyula István 565 cm-re megnyerte a Junior világbajnoki címet rúdugrásban. Bagyula helye az olimpiai csapatban bizonytalan volt, de csak eddig. - Egerszegi Krisztina, úszónők olimpiai kiküldése eddig sem forgott veszélyben. Tegnap viszont tovább erősítette helyét, hiszen az ifjúsági EB-n aranyérmet nyert a 100 m-es hátúszásban. Mögötte Szabó Tünde végzett a 2. helyen. - Felemás viszont a helyzet a teniszezők olimpiai selejtezőjén. Az ok, hogy Köves Gábor kisebb közúti balesetet szenvedett így nem léphetett pályára. Markovits viszont győzött így a következő fordulóra került. ---

- A magyar férfi kézilabda válogatott barátságos mérkőzésen 23:20 arányú vereséget szenvedett az olimpiai és világbajnok Jugoszláviától. -

- 120 éve halt meg TOMPA Mihály ---

- A minap a Rádió lépcsőházában szembe jött velem egy valahonnan nagyon ismerős ember, de minek tagadjam, tanácstalanul pislogtam, amíg csak közelben tartózkodó kolleganóm segítségemre nem sietett és gyorsan be nem mutatott Baró? Csongornak, vagyis MŰSZI-nek. Megkértem Vajda Zsuzsát ha már úgy adódott, meséltesse el vendégünkkel, hová tűnt a TV képernyőjéről. - A válaszban természetesen a reklámról is szó lesz.

- Miért tűnt el a MŰSZI? Miért nincs a képernyőn? A hírek úgy keltek sz árnyra, hogy valami baj történt.

- Nem történt semmi baj, minthogy ezt .... Attila kollegám a Magyar Hírlapban egy rövid glossza erejéig közzétette, hogy élek. Nem haltam meg, nem gázolt el az autó, nem kaptam szívinfarktust, nem

(hírmagazin)

disszidáltam, egyszerűen végzem a mindennapi munkámat.

- Sikeres volt a reklám.

- Túllépte jóval a reklám a saját hatáskörét, történetesen a magyar TV technikai helyiségében is hallottam, ha valami sikerült, akkor azi MŰSZI:

- Anyagilag is lemérhető a haszon?

- A MŰSZI tudatos reklámpolitikájában és reklám pszichéjében ha szabad ilyen szóval fogalmazni, a hosszú távon való gondolkodás az alapvető és kiinduló mag. Nem egyszerű termékről van szó, software-eket forgalmazunk, ezek a termékek fél év, egy esztendő esetleg 4 esztendő múltán hozzák meg a hatásukat, tehát másodlagos haszna van, ami lemérhető és a legnagyobb haszna véleményem szerint az ahol a kollegáink, egy mezőgazdasági TSz-ben, ÁG_ban egy-egy új programot, programcsomagot, többmunkahelyes berendezéseket telepítenek és esetleg ahol nem jártak még, olyan új helyre kerülnek, elég a bűvös szót kimondani MŰSZI - és mindenki (csettint) így fogadja őket. Nem kell egy kötelező 20 perces bevezető udvariassági kört tenni.

- Most ezen a piacon bizony mások így mondják, nem nagyon kelendő az áru.

- Megközelítőleg 2200 hasonló típusú és tevékenységet folytató polgárjogi társaság, kiszövetkezet, közös vállalat működik a hazai piacon.

- Szóval van verseny.

- Van versenyen, és a jó bornak kell a cégér, a jó software-nek is kell a cégér. Addig amíg elosztásos jelleggel működött ez a piac, nem alakult ki ez a versenyhelyzet, addig a reklám terén is kevesebbet láttunk a TV-ban számítástechnikai reklámokat, kevesebbet olvashattuk a folyóiratok hasábjain, kevesebbet köszönt ránk vissza. Ez a piac kiszélesedett, bővült. A verseny fokozódott, nem szabad a ráfordítást sajnálni, olyan költségtényezőként kell kezelni, amelyik hosszú távon ugyancsak gazdaságos.

A MŰSZI tehát a reklám mellett van, igaza van. -

A Jó Reggelt szombati műsora véget ért. - Búcsúzik a műsorvezető Kerekes András. - Viszonthallásra.

KOSSUTH ADÓ

HÍREK

8.00 h

GRÓSZ Károly befejezte észak-amerikai látogatását és haza indult Torontóból. A magyar pártfőtitkár-miniszterelnök utolsó tengerentúli napjáról tudósítónk Csák Elemér ad összefoglalót. (Ism.1841)

A szovjet politikai reform előkészítésére a KB különbizottságot hozott létre M. Gorbacsov vezetésével. A testület tegnapi ülésén a pártértekezlet határozatainak megvalósításáról tárgyaltak. Fel-szólalásában M. Gorbacsov szorgalmazta, hogy a legfelsőbb tanács őszi ülésén változtassák meg az alkotmányt és a választási törvényt. Vezessék be a többes jelölést és tegyék lehetővé, hogy a népi kül-döttek bizonyos kérdésekkel titkosan szavazhassanak. A küldöttek kapjanak fizetést, és megbízatásuk idejére mentsek fel őket koráb-bi munkájuk alól. Gorbacsov hangsúlyozta, hogy a peresztrojka szem-pontjából elengedhetetlen az élelmiszerezellátás és a közszükségleti cikkek gyártásának javítása. Ez csak a reformok elmélyítésével valósítható meg, mondta a szovjet pártfőtitkár.

A bécsi utótalálkozón az eredetileg tervezett hat hét helyett csak három hetes nyári szünetet tartanak, hogy elkészülhessen a záródokumentum. A megegyezést Románia akadályozza azzal, hogy nem fogadja el az emberi jogokról szóló megfogalmazást. A román véle-mény részleteiről nemrégiben a Lumea című román külpolitikai heti-lap számolt be. Eszerint az európai utótalálkozón bizonyos orszá-gok hátsó megfontolásokból másodrangú, periférikus kérdéseket eröl-tetnek és csak az emberi jogok betartására koncentrálnak. Ezek az országok abszolútizálnak olyan kérdéseket mint az emberek közötti érintkezés, a kivándorlás és a vallási szekták teljes szabadsága. - írja a román lap. Bécsben egyébként az amerikai küldöttség veze-tője úgy nyilatkozott, hogy ha a román küldöttség nem változtat álláspontján, akkor az utótalálkozó jócskán elhúzódhat.

A bécsi utótalálkozó kiemelt helyen szerepel a ny-német külügymi-niszter moszkvai tárgyalásainak napirendjén. H-D. Genscher tegnap érkezett meg a szovjet fővárosba, hogy előkészítse Kohl kancellár moszkvai útját. A tervek szerint a ny-német külügyminisztert ma

(hírek,8)

fogadja M. Gorbacsov.

Az ENSZ főtitkára közölte, hogy hasznos tárgyalásokat folytatott az iráni- és az iraki külügyminiszterrel. Mint mondta, mindkét félnek érdeke az öbölmenti konfliktus megoldása. Elismerte ugyanakkor, hogy gondot jelent az, hogy Irán nem hajlandó közvetlen tárgyalásokra Irakkal. Ezutóbbi kérdésről Velayati iráni külügyminiszter azt mondta, hogy kormánya valószínűleg kész lesz tárgyalóasztalhoz ülni Irakkal, de csak a fegyvernyugvás és a hadifogoly-csere után. Azt továbbra sem fogadják el, hogy a közvetlen tárgyalás a tűzszünet megkötésének feltétele legyen.

Időjárásjelentés: ---

- o -

LAPSZEMLE

8.05 h

A mai lapok írásaiból Orosz József válogatott.

- Borongós és aggódó a közhangulat. A felszínen különböző hullámok láthatók, de minden hullám alatt van egy víztömeg, amely viszonylag állandó. Az idézett mondatokat a NÉPSZABADSÁG 5. oldalán olvashatják, ahol a kerekasztal-beszélgetés résztvevői a közhangulatról vitáznak, egy-egy politikai esemény ad kedvező impulzusokat bizakodást is kelt, alapvetően azonban a rossz gazdasági helyzet a hangulat meghatározója - vélik. A vita egyik résztvevőjének az az álláspontja, hogy politikai kultúra-váltásra van szükség, egy alattvalói tudatra épülő rendszert fel kell váltani az állampolgár tudatos, kritikus és cselekvő létét feltételező politikának. Ennek nemcsak azt kell jeleznie, hogy a politika tudatában van a gondoknak, hanem legfőképpen azt, hogy megfelelő körülményeket képes teremteni ahhoz, hogy mind a közösség, mind maga az állampolgár kimászhatson a bajból.

(Lapszemle)

- Felhívás a nemzethez: mentsük meg a Jurta Színházati! - Két mai lapban is találkoznak a felhívással. A MAGYAR NEMZET-ben és a MAGYAR HIRLAP-ban. A Jurta Színház a demokratikusan fejlődő Magyarországgal egyik mai jelképévé lett. Úgyanakkor egyre áttekinthetetlenebb a kisszövetkezet gazdasági, vállalkozói tevékenysége. Most azért fordulnak a közvéleményhez, mert a színház az anyagi csőd felé sodródik. Ez pedig csakis azért lehetséges, mert a színház úgymond ellenfelei a csődeljárást megindításával kívánják felszámolni függetlenségüket. - állítja a színház vezetője. A MAGYAR HIRLAP-ban a színház egyik színésze, a felhívást örültségnek nevezi, a MAGYAR NEMZET újságírója szerint a direkt politizálás és a művészkedés nem fér meg egy fedél alatt. Vagy ha igen, annak kockázati elemei is vannak. Ennek ellenére az a véleménye, hogy mindenkinnek meg kell adni az élethez való jogot, morális kötelességének tartja, hogy anyagilag támogassák a Jurta Színházati, hogy elkerülve a csődöt megmaradhasson a közélet egyik fórumaként.

- új helyzet van - ez már annak az interjúnak a címe a MAGYAR HIRLAP-ban, amelyben KOROM Mihály az alkotmányjogi tanács elnöke fejti ki nézeteit az Országgyűlés ügyrendjének a korszerűsítéséről. Bevezetik a .....szavazatszámálást, várhatóan újdonság lesz a parlament munkájában, hogy ha egy képviselő nem ért egyet a kormány álláspontjával, vagy a kormány egyes tagjaival, akkor bizalmatlansági indítványt terjeszthessen be, ill. a bizalmi szavazás, amelyet a kormány kérhet olyan esetekben, amikor az országgyűlés döntésével nem ért egyet. Olvashatnak arról is, mit jelent a parlament munkájában a többszörös vita és hogy a törvényjavaslatokat két olvasatban fogják tárgyalni.

- A magyar orvostársadalom és az országot kormányzó hatalom viszonya régóta ellentmondásos. Ezt a mondatot már a MAGYAR NEMZET 4. oldalán olvashatják. Az írás címe a magyar orvostársadalom rehabilitálása a tisztesség szolidaritása kívánatos. Az ingyenesség nyilvántartott egészségügy ábrándja az emberek sokmilliárdos hozzájárulásával a hálapénzzel tartható csak fenn, amelyik zülleszteti az egészségügyet. A helyzet jogilag is tarthatatlan. Az állam által garantált ingyenes orvosi ellátás az egészségügyiek jelenlegi bérezési rendszere mellett elképzelhetetlen. - írja a MAGYAR NEMZET.

(lapszemle)

- A hír valótlannak bizonyult. Seholsem volt kombájnos sztrájk. Ennek az alapja az volt, hogy a kombájnosok aratási csúcskeresetéből úgy vonják le az adóelőleget, mintha az egész esztendőben ilyen magas lenne. A NÉPSZAVA hasábjain az adóhivatal szakértője azt állítja, hogy az adótörvény alapján helyesen vonják le az adóelőleget. Ugyanis a számításnak mindig az adott havi teljes jövedelemből kell kiindulnia. Az hogy, akkor a legvékonyabb a fizetési boríték, mikor az emberek a legtöbbet dolgoznak, az adótörvény szerint előfordulhat és jogszerű. -írja a NÉPSZAVA.

- Bővebb részletezés nélkül figyelmükbe ajánlom a NÉPSZABADSÁG 6. oldalán található összefoglalót arról, hogyan gazdálkodott a párt 1987-ben. Ezt a tevékenységet legjobban az a tény minősíti, hogy a költségvetés bevételi és kiadási oldala között összességében egyensúly volt. - olvashatják a NÉPSZABADSÁG-ban.

KOSSUTH ADÓ

FALURÁDIÓ

5.40 h

A mai szerkesztő Búzás Andor.

- Jó reggelt kívánok. Hallgatóinknak nem idegen sem a vallomással ötvözött beszélgetés műfaja, sem az az ember, aki most él vele. Dr. Gergely Sándor a karancsnokújtoni Karancs Tsz elnöke. Az épített tudás, s a pusztá létezés egyesített jogán mindig az ember marad a legnagyobb értékteremtő - vallja, amikor Gerhard Zsuzsa a vezetési módszer és etika összefüggéseit ajánlotta témául.

- Az első számú vezetők ne legyenek művezetők, vagy brigádvezetők. Legyen olyan működésű a szövetkezet, ahol ki ki a saját feladatát végzi. És az első számú vezetőknek a vezetőségnek a küldöttgyűlésnek a múlt minősítésén kívül a legfőbb feladata a jövő megszerzése.

- Tehát legalább olyan fontos, hogy legyen egy általános közgazdasági átfogó szemlélete, minthogy a szakmájában otthon legyen.

- Úgy van. És a harmadik ehhez fogható horderejű feladata az emberrel való bánni tudás, nem a régi kategóriák szerint, hanem a partnerségből kiindulva. Az erőforrások közül amit én ismerek, az ember egyetlen aki önmaga értékét a tanulása, tudása és a szorgalma által többszörözni képes. Nem ismerek ilyen erőt a természetben csak az embert. És ezt a többszörözést, ezt az öngyarápítóképességet ezt nem hasznosítani. - Hát azt csak a szegény nemzetek tehetik meg. A törzskarnak úgy kell változnia, hogy kihagyja a percenkénti beavatkozást, mert azok olyanok mint minden látszat. BEcsapnak bennünket, azt az érzetet keltik az emberben, hogy nagyon fontos. Hogy ennél fontosabb már nem lehet, mint adott pillanatban, mert lám ma is 326 ügyben intézkedett és ez egy csoda. Nem igaz, nem bizony, hogy ez hatásos, ez nem igaz. Vállalni kell a kevés, de érdemi beavatkozással járó többlet szellemi terhet.

- Az apróságokat gondolom a helyi vezetők kell hogy intézzék, tehát a középvezetők.

- Természetesen, mert az előbbi magatartásnak két nagy hátránya van. A jövőre nem jut idő, ami a feladata volna az első számú vezetőknek, a másik pedig az, hogy elveszi a döntést meg a felelősséget meg a jogkört attól, akinek ez az élete. Az életeleme.

(fr)

Enélkül szárazra tett hal. Koordinálni és tervezni kell, de a saját szintjén ennek a törzskarnak. Meg kell oldani az eddigi funkcionárius feladatokat - nem tudok erre magyar szót - pld. a jogi, pénzügyi, munkaügyi, ellenőrzési, vagyon biztonsági. Gyűjtenie kell és csoportosítani, szolgáltatni belülről a külső-é belső információt, valamint kifelé is. A belső érdekelttségi rendszerrel kell törődni, azt karbantartani, fejleszteni, szerveznie kell a belső- és külső tőke kivonást és tőkebefektetést, azonkívül pedig a legnehezebb, mert a legkevésbé materiális, és csak az eredményben van meg a hatása, a jó üzemi légkört kell neki éleszteni, karbantartani és állandóan javítani. Nemcsak valóság, de ember..... de hogy ha abból indulunk ki, hogy az embertől meg a nyereség függ, ill. a hatékonyság, akkor mégis az a legfontosabb.

-

A ló társított élet, ...szövetség, és gazdaparoli volt egyszerre a parasztember világában. Egy, csaknem végzetes bűnt már elkövetünk ellene, elárultuk. Még súlyosabb lenne ha el is felejténék. Varga János egy könyv ürügyén szól. (Magyar Imre a magyar díjlovaglás örökös bajnoka és Győrffy Villám András ISKOLA LOVAGLÁS c. most megjelent könyvét ismertetik) ---

-

Ember, szép jószág és táj harmóniája mint nevelő program a Mátrafüred-i dombok között. A MÜSZI lovasiskolájában vagy bölcsődéjében mártózott friss gyermekélményekben Perjés Klára. (Gyerekek mesélik el lovas-élményeiket, hogyan ápolják őket, és a lovasiskola állományából melyik ló nőtt a legjobban a szívükhöz.)

-

Egy félben maradt beszélgetés Káposztás Jánost halljuk.

- Az orgoványi Aczél Albert gazdagsága fura jószág. Minél pimaszabban fosztogatták, annál tágasabb tartományokra terjesztette ki illetékességét. A folyamat 44-ben kezdődött, amikor frontszolgálatra küldték. Négy fiastehenet, 2 lovat, jól felszerelt 16 holdas gazdaságot hagyott itthon. De amire hazaért semmilye sem maradt. Ráadásul hiányzott az egyik lába is, amit aknaszilánk

(FR)

ért. A következő mély sebet már itthon kapta, amikor bement a helyi tanács illetékeseihez hogy a rokkanttá nyilvánítását kérje. Aknaszilánk módjára kioperálhatatlanul szűrődött a lelkébe az az elbánás, amiben részesült. A nyegle kérdések: "Minek vonult be?" - vagy ha kényszerítették erre, hát "Miért nem szökött meg?" - Ámbár mi tagadás, ez a kérdés bennem is felmerült. Igaz, inkább a későbbi évek hányattatásainak hallatán, mert ezután az 50-es évek elején jött számára az igazi hadd el hadd, amikor összeszorított fogakkal dolgozni kezdett. Amikor 16 napot kaszált egyvégtében épkezláb emberekkel tartva az iramot, és amikor a jó termés kegyelméből vásárolt ökrei még meg sem szokhatták az istállót, hajtotta ki őket a végrehajtó. De ha beérték volna ennyivel. Az ökrök után úszott a ház, a ház után az összes aprójószág, sőt még az a 20 kg-nyi liszt is, amit a várandós feleségére gondolva rejtegetett. És a fél lábon bicegő Aczél Albert mindezt végig élte, kibírta Orgoványon. Nem kesergett sokáig a földje után sem, neki már megnyugvás volt a közös, a békesség szigete. Sőt, érdekes módon a gazdagodás ígéretéé is. Vagyont ugyan nem gyűjtött, ám időközben mégis olyan érzése támadt, hogy egyre több a félténivalója. A mezőri puska letétele után valószínűleg ez adta kezébe a krónika író tollat. A kockás füzetben lapozgatva ilyen sorokra bukkantam: "A kezdeti idők bizony nehezek voltak, a tagság is bizonytalan volt a vezetőség is. Főként mert a fölsőbb irányítók egyik rendeletet a másik után hozták, termeltettek volna gyapotot, ricinust ami ezt a klímát nem bírja. Aztán, alighogy elkészültek a fiaztatók, tetemes költséggel, pár év múltán fölszámolták, mondván hogy veszteséges a sertéstartás. Úgyszintén a birka is. Ezt bizony sokan nem értették, mivel legelő takarmány bőségesen volt, volt ám, csakhogy a juhászok nem értették a dolgukat, nem szerettek legeltetni. Később még a vízi rendezés előtt volt a tsz-ünkben halászat is. --- Halászáskor traktorok húzták a nehéz hálókat. No de a csatorna elvitte a vizet, a halat, a gyönyörű nádast. A helyükön ma ..... terem. Végül, még annak idején, amikor mezőrként jártam a határtanuja voltam, amint a cigányok csatárláncba fejlődve a repülni még nem tudó madárfiókákat zsákokba gyűjtötték, és rengeteg kártettek a madárvilágban a gépek is. Bizony, sok fácánt, nyulat kirtanak pld. kaszáláskor." A sorokat itt megszakította a hirtelen jött halált hozó szívinfarktus. Az interjút sem folytathatjuk.

(FR)

Csak a bibicek sírnak tovább az égbolt alatt, e kiterjedt birtonkon, amelyen Aczél Albertnek nincs többi félni, féltetni valója. Ránk hagyományozta őket.

A bibicsírás megdermedt a levegőben, kár hogy a madarak sosem tudhatják meg, mennyire emberi, legutoljára is az életért szólni. Ha az az élet csak a madaraké is.

A FR műsorát Búzás -Andor szerkesztette.

- o -

KOSSUTH ADÓ

HÍREK

10.00 h

Úton van hazafelé Kanadából GRÓSZ KÁroly és kísérete. A magyar pártfőtitkár-kormányfő Torontóban tárgyalt B. Mulroney miniszterelnökkel valamint az üzleti és pénzügyi körök vezető személyiségeivel. Röviddel elutazása előtt még felkereste az észak-amerikai távközlési vállalat **Northern Telecom**központját, ahol a többi között új digitális telefonközpontokat mutattak meg neki. GRÓSZ Károly a tervek szerint a kora délutáni órákban érkezik meg Bpestre.

Jerevánban mintegy 250 ezer ember vett részt azon a tegnapi tömeggyűlésen, amelyet a betiltott Karabah-bizottság hívott össze. A több mint három órás megmozdulás szónokai nem tartják elfogadhatónak a legfelsőbb tanács elnökségének határozatát Karabah hegyvidék ügyében. Minderről az MTI moszkvai tudósítója számolt be hiteles jereváni források alapján. Eszerint nem hangzottak el újabb sztrájkfelhívások és szeptemberig nem terveznek további tüntetéseket Jerevánban. Ugyanakkor a szervezők aláírásokat gyűjtenek a legfelsőbb tanács döntése ellen. Az események ellenére a hétvégén minden üzemben dolgoznak, és úgy tudni hogy augusztus végére behozzák a sztrájkok

(hírek, 10)

okozta kiesést.

A szovjet lapok jelentették, hogy Örményországban eljárást indítottak 44 személy ellen, a karabahi rendbontások miatt. Moszkvában ülést tartott a Parlament nemzetiségi tanácsának az a bizottsága, amely a Karabah vidékkel foglalkozik.

A felére rövidítették a bécsi utótalálkozó résztvevőinek nyári szünetét, hogy elkészülhessen a záródokumentum. A diplomaták 6 hét helyett már 3 hét után visszatérnek az osztrák fővárosba és első sorban arról tárgyalnak majd, miként lehetne Románia számára is elfogadható szövegtervet kidolgozni. Románia ugyanis nem fogadja el az emberi jogokról szóló megfogalmazást. Bukarestben úgy vélik, hogy az európai utótalálkozón egyes országok hátsó megfontolásokból másodrangú periférikus kérdéseket erőltetnek és csak az emberi jogok betartására koncentrálnak. Az amerikai küldöttség vezetője azt mondta, hogy ha a román küldöttség nem változtat álláspontján, akkor a bécsi utótalálkozó jócskán elhúzódhat.

New Yorkban ma ismét találkozik az ENSZ főtitkára és az iráni külügyminiszter. Velayati azt ígérte, hogy ma válaszol Perez de Cuellar legutóbbi javaslataira az iraki-irán háború befejezését illetően. Az iráni külügyek vezetője az utolsó megbeszélésen jelezte, hogy országa fontolóra veszi a közvetlen iraki-iráni tárgyalások lehetőségét. Irak ugyanakkor ragaszkodik ahhoz, hogy csak azután hírdessenek tűzszünetet, hogy megkezdték a közvetlen eszmecserét.

A jelek szerint mégiscsak emberi hiba okozta múlt hónapban a francia airbusz balesetét egy légi bemutatón. Az első vizsgálatok megállapították, hogy a gép automata berendezései jól működtek, de a pilóta kikapcsolta a biztonsági egységeket, mert kis magasságban akart látványos repülést bemutatni. A repülőgép emiatt már nem tudott ismét a magasba emelkedni, és a közeli erdő fáira zuhant. A szerencsétlenségnek három halottja és sok sebesültje volt. A francia airbusz két pilótáját most felfüggesztették állásából.

KOSSUTH ADÓ

DÉLI KRÓNIKA

12.00 h

A mikrofonnál: Forró Tamás. - Tartalomjegyzék: --- Időjárás: ---

Úton van hazafelé Kanadából GRÓSZ Károly és kísérete. A pártfőtitkár, kormányfő Torontóban tárgyalt B. Mulroney miniszterelnökkel, valamint az üzleti- és pénzügyi körök vezető személyiségeivel. Röviddel elutazása előtt felkereste az észak-amerikai tárvközlési vállalat központját, ahol a többi között új digitális telefonközpontokat mutattak meg neki. GRÓSZ Károly a tervek szerint a kora délutáni órákban érkezik meg Bpestre. (Ism. 1838)

A világpolitika hírei:

Moszkvában M. Gorbacsov fogadta a ny-német külügyminisztert. H-D. Genscher tegnap érkezett a szovjet fővárosba, ahol első sorban Kohl kancellár októberi látogatását készíti elő.

Jerevánban mintegy 250 ezer ember vett részt azon a tegnapi tömeggyűlésen, amelyet a betiltott Karabah-bizottság hívott össze. (Ism.1853)

Brazília és a Párizsi Klub nevű szervezet megállapodást írt alá a latin-amerikai ország mintegy 5 milliárd dolláros adósságrészének átütemezéséről. A hírt a brazil pénzügyminiszter közölte. Brazília ezzel jelentős haladékot kapott az eredetileg idén esedékes csaknem négy milliárd dollár tőke és több mint egymilliárd dollár kamat visszafizetésére. Az összeget 10 év alatt kell visszatéríteni a hitelezőknek. Braziliának összesen 121 ezer milliárd dollár adóssága van.

A jelek szerint mégiscsak emberi hiba okozta a múlt hónapban a francia airbusz balesetét egy légibemutatón. (Ism. 1854)

(folytatás a következő oldalon)

(DK.)

Az amerikai űrkutatási hivatal mégis kénytelen lesz nyilvánosságra hozni azokat a hangfelvételeket, amelyek a szerencsétlenül jár Challenger űrhajó utasai és a földi irányítók közötti beszélgetésekről készültek. A N. Y. Times című lap régóta kérte a szalagok ismertetését, de a NASA megtagadta a kiadásukat arra hivatkozva, hogy közzéteételük fájdalmat okozna az áldozatok hozzátartozóinak. Most egy amerikai fellebbviteli bíróság a tájékoztatás szabadságáról szóló törvényre hivatkozva elrendelte a magnószalagok átadását. A Challenger két évvel ezelőtt, január 28-án, röviddel a felbocsátás után felrobbant és hét űrhajósa életét vesztette.

Hazai hirei, tudósítások:

Beszámoltunk arról a hat áldozatot követelő balesetről, amely múlt vasárnap Tégláson egy vasuti fénySOROMPÓNÁL történt. Hétfőn Almásfüzitőnél, Göd állomás közelében és Ménfőcsanaknál rongált meg jármű lezárt fénySOROMPÓT. Kedden ugyanez történt Vác és Verőce között, aztán Balatonszentgyörgynél. Szerdén Bodaly közelében munkagéppel, Tiszabecelnél pedig személygpkocsival ütköztöt egy vonat. Ugyanezen a napon Szegedrókus és Algyő közuött ismeretlen tettesek kitörték a fénySOROMPÓ optikáit és a sort sajnos még lehetne folytatni. Mivel feltűnően megsaporodott az ilyen esetek száma, Tarján Miklós megkereste MÉSZÁROS ANDRÁS MÁV vezérigazgató helyettesét.

- Igen nagy hányadot képviselnek baleseteink között a vasut-közut szinbeli kereszteződéseiben bekövetkezett események. Tipikus baleset az, amikor a fénySOROMPÓ berendezések tiltó jelzéseit figyelmen kívül hagyva hajtanak a vasuti sinekre. Történetesen ilyen miatt fordult elő a téglási baleset az elmúlt héten. Vagy amikor túl későn fékeznek és a fénySOROMPÓ berendezés valamilyen alkatrészét meggon-gálják, letörik, eltörik.

- Találkozik aze mber az országuton azért elég gyakran nem működő félnySOROMPÓVAL is.

- Az elég gyakrant, engedje meg, hogy egy kicsit módosítsam. Én remélem, hogy elég ritkán. Ezek mögött az estek mögött legtöbbször az huzódik meg, hogy nem aközuton közlekedők, hanem akörnyékbeli lakosok, akörnyékbeli gyerekek megrongálják a fénySOROMPÓ berendezést. Vagy úgy, hogy az akkumulátorát eltulajdonítják, vagy valamilyen kábe vezetékét megrongálják, elviszoik. Vagy pl. oly módon is, hogy a fénySOROMPÓ jelzést adó alkatrészeti összetörik. Tapasztalatom

(DK.)

az is, kollegáim is ezt tapasztalják, hogy a közuton közlekedők döntő többsége, azt lehet mondani, hogy talán néhány százaléktól eltekintve az ilyen sötétben lévő fénysorompót szinte figyelembe se veszi, úgy haladt át, mintha nem is lenne ott semmi.

40 erdélyi magyar fiatal táborozik Velemben. Őket látogatta meg Kénert Gábor:

- Nagyon sokat változtunk amióta itt vagyunk. Akklimatizálódtunk az itteni élethez.

- Miben?

- Hát, főleg életfelfogásban és a társadalom adta lehetőségekkel, a nagyobb szabadsággal.

- Engem meglepett, hogy enynire jól fogadnak. Mert számítottam, hogy menekült tábor. Aztán odakerültem egy idegen családhoz, aki előtte nem is látott és ott lakok náluk. Van egy szobám, tv, minden, minden Magnók, valamit 50 kazetta, amit úgy abban a pillanatban rendelkezésemre bocsátottak, hogy tesésk, érezd jól magad.

- Ez a tábor mennyit segít nektek, fiataloknak, hogy tényleg beilleszkedjete?

- Szerintem rengeteget. Ismerjük egymást, tudunk egymásról, azonkívül az előadások is, amiket tartanak meghívott emberek, szóval nagyon közvetlenül szóltak hozzánk és egyáltalán nem egy protokoll jelenség volt, hanem egy aktuális témával foglalkozott és igazság szag volt.

- Én gyermekfelügyelő vagyok mellette, alkotok ugyebár verseket. Van többek akik színi pályára akarnak majd menni, de odaát nem sikerült. Tehát a többség előtt ott van az érvényesítési lehetőség. Főleg ez az ami erre az utra terelt bennünket.

Régi erélyi képeket, fényképeket, korabeli dokumentumokat keres egy kis szövetkezet. Szilágyi Gabriella mikrofonja előtt Korósi László, a bpesti Totál Építőipari Kiszövetkezet elnöke:

- A Magyar Építőművészek Szövetségének felhívásához csatlakozva gondoltunk arra, hogy a mi magunk lehetőségei mellett mi az amibe mi is meg tudjuk tenni a magunk kis részét ebbe a nagy munkába, ami a kulturális emlékek megmentését, a kulturális emlékek gondozását jelenti. Az építészek részben iparosok, részben művészek, a művészi értékek megőrzése mindenképpen célunk. Próbálunk meg az utánunk

(DK.)

következő nemzedékl részére a korábbi kultúra dokumentumaként emlékeket összegyűjteni. Édesanyám, amikor a gondolatot felvetettem azonnal elővett 4-5 régi, Erdély területéről készült fényképet. Tehát azoknak az embereknek a sgeitségét és összefogását szeretnék kérni, akiknek ilyen fénykép, vagy levelezőlap amit Erdélyből kaptak, a birtokukba van és ezeket összegyűjtenénk, katalogizálnák és ebből megpróbálunk egy olyan anyagot összeállítani, ami kiállítás keretében vagy egy album formájában a nyilvánosság elé tárható.

- Akinei van ilyen kép a birtokában vagy fotó, az hova fordulhat?

- A gyűjtést a Totál Kiszövetkezet központjába, a III. kerület Bécsi ut 180/A szám alatt szervezzük. A telefon: 686-713-as. Szeretnék azt, hogy a lakosság, a magyarság összefogása segítse és eredményezze azt, hogy ez a gyűjtő munka sikerrel járjon.

Mit kínál a ma délután 168 Óra 90 perce? A mikrofonnál a szerkesztő Gálik Mihály. -- Müsorelőzetes. -

Engem is meglepett a szám, hogy egy-egy kánikulai napon 30-40.000 látoigatója is van a délegyházi tavaknak. A kezdetleges körülmények miatt ez az óriási tömeg hatalmas gondokat okoz. Erről beszélt Kucsera Benő, a duvarsányi tanács elnöke.

- Sajnois a tavak vízminőségének a romlása oly előrehaladott állapotban van, hogy mindeki csak kiaknázni, de nem ráköltetni akar. Így a szakemberek megállapítása szerint 15-20 év latta ha nem teszünk valami fe fognak döglenni a tavak. És ha még hozzáteszem a vad-nudista terület, az Osztályozó-tó környékét, ahol telejsen szabályozatlanul folyik a vadnudizás, . nincs egy higi -box, nincs egy WC az egész területen, nincs egy ásott kut sem. A vízből árulják a sört. Ott van ládástól együtt behűtve, szóval szinte ázziai állapotok uralkodnak. Ott büzlik a szemét. Jönnek örökösen apanaszok. Nekünk nem jön be 1 millió forint bérleti díjából az üdülőtérület körül és ebből csak szemétre kifizetünk 800.000-t. Nekünk is csak a gondok, a feladatok maradnak, a szemétszállítás, az ut karbantartás. Midnenki követeli hogy aszfaltos utat csináljunk. Hát miből? Nagyon sokat várunk az új társasági törvénytől. Az nekünk adhat olyan lehetőséget, hogy külföldi tőke is beáramlik ide. Ezeket a nagy lemaradásokat közösen tudjuk csak megoldani. És legyen a külföldieké is ez a tórendszer.

(DK.)

Mi nem az ellen vagyunk, hogy most a magyaroké legyen vagy a külföldieké, hanem olyanná felfejleszteni, hogy mindenkinek jó legyen. De ettől sokakl több tömeget most már nem bir el!

A délegyházihoz nem hasonlitható, normalizált körülmények vannak a pásztói strandon. itt visznt az a gond, hogy 1961 óta nem sikerült eldönteni, tényleg gyógyviz értékü-e a feltörő forrás és használhatja-e gyógyításra a helyi kórház. Most esély van arra, hogy eldőljön akérdés. Erről beszélget dr. Kovács Bertalannal, a kórház igazgatójával Zengő Árpád.

(Folytatás a következő oldalon.)

(DK)

- Mi az ön véleménye arról, hogy 27 éve, a felfedezés óta, amikor megállapították, hogy valamiféle gyógyhatása van, vagy legalább is ásványvizként használható lenne, miért nem használták ezt?

- Hát én itt vagyok több mint 20 éve Pásztón, de arról ilyen megvilágításban, hogy a pásztói strandviz gyógyviz lenne így nem hallottam. Tény az, hogy 85-ben elő került egy olyan vizvizsgálati eredmény a pásztói strandkut vizéről, amiben az van leírva, hogy ez egy alkalidos és hidrogén karbonátos termális víz, amely a magas klorid tartalmu vizek csoportjába sorolható.

- Gyakorlatilag nem lehet kimondani rá, hogy gyógyviz?

- Azt nem lehet kimondani még. Ezt a minősítést vizsgálatokkal kell bizonyítani.

- Önök mégis, hát most nem tudom hogy fogalmazzak, gyógyítanak 60 betegre azaz, hogy kísérleteznek 60 emberrel, hogy valóban igaz-e az, amit az emberek a strandon tapasztalnak, hogy ez a melegviz a reumás betegségeket gyógyítja.

- 987-ben az országos közegészségügyi intézetnél mi ezt a strandvizet ismételten megvizsgáltattuk, hogy egyáltalán az a 62-es eredmény most aktuális-e és érdemes-e akkorigy ezzel a kérdéssel foglalkozni. A vizsgálat alapján a hőmérséklet 33 fok, nátriumkloridos és hidrogénkarbonátos hévíz, melynek metakavasav tartalma is jelentékeny. Bakterológiai szempontból nem esik kifogás alá.

- De ez még mindig nem azt jelenti, hogy gyógyviz?

- Ez még nem azt jelenti., Most ott tartunk, hogy bent a kórházban egy kialakított fürdőben megpróbáljuk bizonyítani ennek a víznek a hatását.

- Ha az időjárás is úgy akarja, ma utjára indul a balatoni nemzetközi vizitúra. A tudósító Kovács Péter:

- Még meg sem kezdődött a tura, ám a tegnap estére összesereglett mezőny máris tulesett az első tűz vagy inkább vizkeresztségen. Az éjszakai vihar kiadós ürgeöntéssel szórakoztatta a többségében sátorban lakó résztvevőket. Ilyen meglepetésekre egyébként már jobb az elején felkészülni, mert a 82 óta minden nyáron megrendezett nemzetközi kajak-kenu és vitorlás kishajó tura ezidáig nem volt éppen az időjárás kegyeltje. Nem egyszer fordult elő, hogy a rossz idő miatt késleltetni kellett az indulást, máskor meg olyan tartós vihar kerekedett, hogy a félbeszaki-

(DK)

tott tura résztvevői végül is a hullámok háta helyett teherautón érkez vissza Keszthelyre. Mindeme viszontagságok ellenére a Magyar Természetbarát Szövetség által szervezett majdnem 200 km-es vízi vándorut töretlenül népszerű. Az idénis 150-en jelentkeztek rá. A hazai versenyzőkön kívül csehszlovák, NDK és NSZk-béli turázók. A tervek szerint ma először Keszthelyről Balatonberénybe hajóznak át, majd visszatérnek az északi partra és az egy hetes vándorlás alatt 5 kikötőt érintve Balatonfüredről fordulnak vissza Keszthelyre. Az erős szél miatt az eredetileg 9 órára tervezett indulást délután 2-re halasztották. A meteorológusok jóslata szerint, addig talán mérséklődik a Balaton háborgása.

- A várható időjárásról Bártfai Erzsébet:

- További szélerősödés és zápor ma már csak a keleti országrészben való színű. A Dunántulon egyre kevesebb lesz a felhő és mérséklődik a szél. Hajnalra 10-15 fokig csökken a hőmérséklet. Holnap napközben derült, száraz idő lesz. A hőmérséklet csúcserőke holnap 26 fok körül alakul. A jövő hét első napjaiban fokozódik a felmelegedés.

Sport:

A sakkozók komisztályos VB-jéről. --

A kanadai junior atletikai VB néhány kimagasló eredményéről. --

- A DK-ban elhangzott fontosabb hírek. --

- Mátyás katonák, Kinizsi lovasok, kurucok, 48-as huszárok, a nagyvázsonyi lovasjátékok szereplőiről, eseményeiről Horváth Gyulát hallják.

-(Nagyvázsony történelmi multjáról amely a Zichy-kastély parkjában felállított lovaspályán rendezett bemutató alapját szolgálja. Három évi szünet után tegnap pénteken lovasparádé volt, ma és holnap lovasshowkat rendeznek. Az egyes lovas epizódok történelmi eseményekhez kapcsolódnak, pl. Kinizsi lakodalma, tapolcai kuruc-labanc csata, stb.)

- Vadlovak. A... együttes felvételével bucsuzik a DK. --

KOSSUTH-adó

HIREK

14.00 h

Az iraki légierő hajnalban lo iráni falut bombázott az ország északnyugati részén. Ugy tudni, hogy 40 ember megsérült. A hadsereg szóvivője tegnap azt közölte, hogy az iraki katonák két napon belül kivonulnak a még megszállva tartott iráni településekről. Egyben figyelmeztette Iránt, ne támadjon a kivonuló egységekre, mert különben újabb támadást indítanak Irán ellen.

Az újonnan kinevezett iraki külügyminiszter megerősítette, hogy országa továbbra is ragaszkodik ahhoz, hogy közvetlen tárgyalásokon vitassák meg Iránnal a 8 éve tartó háboru befejezésének lehetőségeit. Teheránban mindeddig azt hangsúlyozták, hogy csak a tüzszünet érvénybe lépése és a hadifoglyok cseréje után lehet szó a közvetlen megbeszélésekről.

Lengyelország hajlandó résztvenni abban az ENSz egységben, amelyiknek az lenne a feladata, hogy ellenőrizze majd az Irak és Irán között létrejövő tüzszünetet. A lengyel külügyminisztérium közleménye szerint, Varsó támogatja az ENSz főtitkár közvetítési kísérleteit és üdvözli, hogy Teherán is elfogadta a világszervezet tüzszüneti felhívását.

A jordániai uralkodó arra készül, hogy felosztatja a törvényhozás alsóházát.- A 60 tagu képviselőház fele jelenleg az Izrael által megszállt Cis-Jordániát képviseli. A jordán kormány különben a hét közepén visszavonta a Cos-Jordániát érintő fejlesztési programot. Ide kapcsolódik az a hír, miszerint a megszállt területeken újabb összecsapások voltak izraeli katonák és palesztin tüntetők között. Palesztin források közölték, hogy 5 tüntető lövésektől sérült meg. Hozzá tették azt is, hogy ma délután 200 izraeli békeaktivista tervez felvonulást Betlehem közelében.

A jereváni tömeggyűlés szónokai elutasították a legfelső tanács elnökségének Karabah hegyvidékkel kapcsolatos határozatát. Az MTI moszkvai tudósítója jereváni forrásokból megtudta, hogy mintegy 250.000 ember tüntetett az örmény fővárosban. A gyűlésen nem hangzottak el újabb sztrájkfelhívások, állítólag szeptemberig nem szerveznek további tüntetéseket. Az örmény parlament várhatóan a napokban foglalkozik a legfelső tanács gyűlésekkel és tüntetésekkel kapcsolatos rendelkezésével. Meghatározzák majd azt is, hogyan és milyen módon

(hírek, 14 h)

lehet nemhivatalos megmozdulásokat szervezni Örményországban, mert eddig a hatóságoknak nem volt jogalapjuk ezek megakadályozására.

Moszkvában két órás megbeszélést folytatott a nyugatnémet külügyminiszterrel Mihail Gorbacsov. Hans Dietrich Genscher tegnap érkezett a szovjet fővárosba, ahol elsősorban Kohl kancellár októberre tervezett moszkvai látogatását készíti elő. A kétoldalu kapcsolatok mellett a tárgyalásokon szó lesz az európai hagyományos fegyvezetek csökkentéséről is.

A spanyol rendőrség rendkívüli állapotot hirdetett ki a hétvégére az ország autóútjain. Julius végén ugyanis majdnem mindenki szabadságra indul, még hozzá autóval. Másfél nap alatt várhatóan több mint 3 millió gépkocsi árasztja el a spanyol utakat. Sokezer rendőr ügyel a kritikus pontokon és felhívásokat tesznek közzé a sebességkorlátozások betartására. A lapok ugyanakkor ismeretik a legveszélyesebb utasokaszokat.

A Balatonnál viszont a figyelmen kívül hagyók okoznak gondot a rendőröknek. Az utóbbi napok ellenőrzései azt mutaták, hogy a nyaralók egy része nem veszi komolyan a figyelmeztető jelzéseket a strandokon. Kikötőben, kompátkelő helyen vagy kötött helyeken fürdenek. Gyakran elalszanak az emberek a matracokon és különösen veszélyes, amikor felforrósodott testtel ugranak a vízbe. A tragikus balesetek száma minden hét végén tovább növekszik a Balatonnál.

KOSSUTH ADÓ

14.10 h

IPARGAZDÁK

Gulyás Károllyal az Állami Bér és Munkaügyi Hivatal osztályvezetőjével Müller Mihály beszélget.

- Most júliusban, amikor szerveztem a különböző riportjaimat, egyre többször kaptam azt a választ a telefon másik végéről, hogy tessék egy hét múlva keresni, szabadságon van, vagy tessék két hét múlva keresni. Gulyás Károlynak az ÁBMH osztályvezetőjének van-e valami kimutatása arról, hogy mondjuk ezen a héten hányan vannak szabadságon az országban
- Ilyen kimutatással nem rendelkezünk. Tapasztalati számokat tudok elmondani. Az év 365 napjából mintegy 260 napon kell munkát végeznünk és átlagosan egy ember mintegy 20 nap szabadsággal rendelkezik. Hogyha a 260 nap függvényében nézzük ezt meg, akkor munkanapok 8 %-a szabadság.
- Mivel azonban nem egyenletesen veszik ki az emberek a szabadságukat, most jóval többen vannak szabadságon mint ez a 8 %.
- Így van. Én úgy gondolom, hogy egy átlagos munkanapon a szabadságon lévő embereknek három-négy-ötszöröse is a nyári hónapokban szabadságon van.
- Tehát az is előfordulhat, hogy most olyan 30-35-40 %a van egyes üzemekben szabadságon a dolgozóknak?
- Így gondolom, igen. Attól függ, hogy milyen tevékenységet folytat az az üzem, az a gazdálkodó szervezet, vállalat, intézmény. Ha olyan tevékenységet folytat, hogy a nyári időszakban van a csúcsidezőszak -
- Mint mondjuk mezőgazdaság.
- Mint a mezőgazdaság, konzerv, élelmiszeripar, stb. akkor ezeknél a vállalatoknál, gazdálkodó szerveknél épp fordított a helyzet. Tehát, hogy úgy mondjam, senkinek se szabadna szabadságon lenni, mert ilyen a gazdálkodás tevékenysége. Vagy egy szolgáltatási jellegű üzemből, pl. egy fagylaltárúsító. Hát nyilván nem nyáron megy el szabadságra, hanem télen. Nagyon sok jó példát tudok. Említhetném, most legutóbb voltam a kabai cukorgyárban és egyéb ilyen élelmiszeripari vállalatoknál, ahol azt a jó gyakorlatot csinálják és az ÁBMH által kezdeményezett és ajánlott megoldást, hogy a munkaidő beosztásával próbálják meg ellensúlyozni ezeket a, hogy úgy mondjam, társadalmi igényeket, hogy nyáron menjünk el szabadságra. Mit értek ez alatt? Pl. a kabai cukorgyárban amikor a cukorrépat fel kell dolgozni cukorrá, akkor lényegében

(ipargazdák)

nincs szabadság és az átlagos munkaidő nem napi 8 óra, hanem nagyobb. És nincs szabadnap. Hanem folytonos munkarendben 7 munkanapot is dolgoznak, természetesen a dolgozók megkapják a szabadnapjukat éves átlagban. Az ÁBMH ajánlja ezt a rugalmas munkaidő rendszert, rugalmas foglalkoztatási formákat. Ennek lényege az, hogy akkor legyen több munkaóra, akkor dolgozzanak többet az emberek, amikor a munkacsúcsok jelentkeznek és ha kevesebb a munka vagy nincs munka, akkor pedig ne dolgozzanak, hanem szabadidő legyen. Így pl. el lehet osztani az éves munkaidőt a heti mondjuk 42 órát úgy is, hogy a téli időszakban mondjuk 60 órát dolgoznak, a nyári időszakban meg kevesebbet.

- Ez a rendszer valamelyest hasonló amit ön elmond ahhoz, amelyet az én tudomásom szerint számos országban alkalmaznak, vagyis ahhoz, hogy nyáron mondjuk egy üzem 3 hétre bezár. Tehát kötelező kényszerszabadság van és csak akkor lehet szabadságra menni.

- nemcsak külföldön, nálunk is, a melegüzemek, a kohászatban és egyéb területeken ez tapasztalható, hogy leállnak. Ezt az időszakot nagyon felhasználják karbantartásra, javításra és a dolgozók meghatározott ideig és most szeretném itt elmondani, hogy az a célszerű, hogy minél hosszabb egybefüggő az a szabadság, akkor lehet jól pihenni, a dolgozókat is megfelleően tudják üdültetni. Tehát összekötik a kellemezt a hasznossal én így tudnám elmondani.

- Mennyire vált be ez a gyakorlat Magyarországon, hiszen úgy tudom voltak olyan üzemek, ahol ez csaknem kudarcba fulladt?

- Hát én azt hiszem, hogy az ért fulladt csaknem kudarcba, mert nem jól szervezték meg a munkát. Tehát ha tudják előre, hogy milyen karbantartási munkákat, milyen építési munkákat kell elvégezni, azt jól megtervezik, felméri, akkor tudták, hogy hány napig nem is jó, hogyha ott vannak a dolgozók, mert akadályozzák azokat.

- Hogyha ezt ésszerűen megszerveznék, akkor tehát ez egy normális, ez egy jólműködő rendszer lenne. Mi lehet az oka mégis, hogy Magyarországon ez nem terjedt el? A többi üzemből?

- Már az, hogy leállnak?

- Igen.

- Hát én azt hiszem, hogy nincs rá igény, hogy ilyen több napot igénybevevő karbantartási munkákat végezzenek. De én nekem az a tapasztalatom, hogy a vállalatok a szabadságolás kérdését elég jól oldják meg. Egy kicsit az is a tapasztalatom, hogy esetenként a dolgozók érdekeit jobban figyelembe veszik, mint a vállalatét.

- Azért is, mert félnek, hogy elmennek a dolgozók?

- Hát most még kicsit félnek, de azt hiszem a foglalkoztatás feszültség-

(Ipargazdák)

geinek növekedésével ez a félelem már kevésbé lesz így. Azt szeretném mondani ennek igazolásául, hogy Magyarországon ugye mindenki azt mondja, hogy kivették már a szabadságodat, nyugaton, a tőkés országokban azt mondják, kiadták-e már a szabadságodat?

- Hallottam gyárigazgatótól azt, hogy a nyári szabadságok komoly anyagi kárt okoznak a vállalatoknak, már olyan értelemben, hogy kiesik a munkafolyamatból egy-egy ember, nehezebb a helyére pótlólagosan állítani embert, ez többbe kerül ha mégis oda beállítanak valakit. Mennyir általános ez a nézet ebből a székől nézve?

- Én ezt nem tudom így elfogadni. Hát ez nem okozhat kárt. A dolgozónak a szabadságot ki kell adni, amennyi jár, alapszabadságot és pótszabadságot. Na most, hogyha mondjuk ugyanannyi dolgozó van, amennyi gép van egy műszakban, akkor biztos, hogy a gép szabadság, betegség és egyéb ok miatt állni fog. nem lehet ezt úgy felfogni, hogy az veszteséget okoz. Az egy kiesés, olyan kiesés, amellyel már év elején kell számolni. Én a rugalmas foglalkoztatási formákra, amelyet az előbb mondtam, én el tudom képzelni, hogy nyáron a diákokat igénybe veszik és pótolják a kieső, szabadságon lévő dolgozókat, vagy nyugdíjasokat, részmunkaidősöket foglalkoztatnak, stb. Valamelyik nap este voltam a Patyolatnál és a hölgy eléggé járatlan volt még ebben a munkakörben és aztán kérdeztem és megtudtam, hogy gimnáziumba jár és nyáron most átveszi a szennyest meg kiadja. Tehát nagyon sok olyan terület van, ahol a szabadságon lévő dolgozót, ha szükséges, lehet pótolni. A szabadságot is a teljesítmény oldaláról kell megítélni. Elméletileg lehet azt is mondani hogy kéremszépen, ha elküldenek egy dolgozót 3 hétre szabadságra, kulturált, kellemes üdülést biztosítanak a számára. Ugy kipheni magát, hogy utána hazajön, akkor dupla teljesítménnyel fog dolgozni. Dehát ez csak egy elmélet és kicsit viccesen mondom, de ténylegesen úgy van, hogy azért van ebben valami. Hasznosulhat a szabadság idején eltöltött szabadidő, hogyha azt mondjuk tényleg pihenésre, kikapcsolódásra, szórakozásra használják fel, ez a termelésbeni s valahogy megmutatkozik. Mert azok az emberek, akik viszont egy naponként veszik ki a szabadságot, ami törvénytelen, mert az alapszabadságnak kétharmadát egybefüggően kell kiadni. De mondjuk hát azért vannak vállalatok, ahol így adják ki. Azok biztos vagyok benne, hogy nem dolgoznak olyan termelékenyen, mint azok, akik egyben mivesznek kéthetét vagy háromhetet és így veszik igénybe a szabadidejüket. És az is a baj, hogy sokan a szabadságuk alatt kereső tevékenységet folytatnak.

- Miért folytatnak vajon kereső tevékenységet? Tudják ezt?

(ipargazdák)

- Ezt nem tudjuk, erre nincsen statisztika, még csak tapasztalati szám sincs. Én úgy gondolom, hogy aki elmegy és mondjuk egy kőműves mellé a szabadság idjée alatt vagy egyéb tevékenységet folytat, én azt nagyon rossznak tartom.

- Mert hiszen amikor visszamegy nem kipihenten megy vissza.

- Így van. Hát kell a biológiai regenerálódáshoz kell bizonyos idő. Az ember szervezetét nem lehet úgy - mi magyarok sokat dolgozunk. Túlmunkában, háztájiban, odahaza, házimunka, egyéb munkavállalással. Tehát, jó, nálunk a törvényes munkaidő európai országokhoz viszonyítva előkelő helyen állunk, 40-42 óra, 5 napos munkahétben.- De ha összeadjuk a napi munkát, akkor sok. Én ezzel hozom összefüggésbe, egyik tényezője ez a halandóság, ami nálunk van, korai halál, megbeteged és a többi.

- És emmelett, én még úgy is tudom, hogy ráadásul a szabadságok egy részét még az emberek bent is hagyják.

- És pénzen kifizetik. Dehát én azt hiszem ez egyre kevesebb lesz. Annak ellenére, hogy mondjuk az elkövetkezendő években bizony az életszinvonal nem fog olyan ugrásszerűen emelkedni és minden forint sz ükség lesz, igen, de én azt gondolom, akkor is, hogy nem így kell megoldani azoknak a problémáját, akik rákényszerülnek, hogy dolgozzanak. Mert hogyha valaki egy évben tényleg 240 napot dolgozik, azt dolgozza le becsületesen és a szabadságot pedig vegye igénybe.

KOSSUTH - adó.

(Július 29-i adás!!)

AZ ESTI MAGAZIN MELLÉKLETE.

19 h. 05.

- Még jóformán el sem hallgattak a fegyverek az iraki-iráni frontokon máris valóságos roham indult meg azért az üzleti lehetőségért - és én itt az üzleti lehetőséget pozitív értelemben mondom - amit Irak és Irán háború utáni ujjaépítése, helyreállítása jelent. Láttam japán szakértői becsléseket, amelyek 400-450 milliárd dolláros üzletről beszéltek. Aztán voltak szerényebb becslések is, amelyek Irán esetében 40 milliárdról, Irak esetében 30 milliárdról. Én azt hiszem ebbe nem igen érdemes belemennünk Major Istvánnal, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetőjével. Inkább azzal folytatom hogy a nagyok is ott vannak már a stratonál. Gondolok itt a nyugatnémetekre, a japánokra, vagy éppen a franciákra. De a jelentős gazdasági eredménnyel rendelkező kis országok mint Dél-Korea pl. azok is megindultak. Aztán hallottam olyasmiről, hogy Törökországban bizonyos vállalatok állami hitelt kaptak, hogy ők is kapcsolódjanak be ebbe a hatalmasnak ígérkező üzletbe. Tulajdonképpen az lenne a kérdésem, hogy vajon a magyar külkereskedelem illetékeseinek, a külgazdaság illetékeseinek, vállalatoknak, van-e már elképzelésük, hogy hogyan kapcsolódhatnánk mi is bele ebbe az üzletbe? Amely hangsúlyozom Irak és Irán számára is, hiszen a helyreállítás az őnekik az érdekük-óriási lehetőség. És egyáltalán hol tartunk mi ezeken a piacokon? Vannak-e pozícióink még, már úgy értem a háború ellenrée is, ezeken a piacokon?

- Ugy értem, hogy reálisabb az a becslés ami arra utal, hogy az elkövetkezendő 4-5 év folyamán ebbe a két országba a gazdasági rekonstrukció egy olyan 60-70 milliárd dollárt emészt fel. A két ország óriási gazdasági potenciált képvisel. Elsődlegesen az olajtartalékok, Irán esetében pedig egy-egy jelentős belső piac is járul ehhez. Tehát hosszú távra én azt mondanám, hogy mindenki egyetért abban, hogy ez egy jó befektetés és ezek viszonylag vonzó, ígéretes piacok. Ugyanakkor szeretném hangsúlyozni a hosszú távot, mert rövid távon rendkívül súlyos problémákkal kell mind a két országnak, reméljük a közeli fegyvernyugvás után, szembenéznie. Irak esetében közismert, hogy az ország nemzetközi adósság állománya rendkívül magas. Egyes becslések 50-60 milliárd dollárról tesznek említést. Irán esetében ez a nemzetközi adósság állomány nemolyan magas. Az ország az utóbbi évekbe viszonylag határozott erőfeszítésektől, hogy az eladóso-
dását csökkentse.

(Irak- iráni üzlet lehetőségek.)

- Nyilván azok a potenciális partnerek én legalább is úgy gondolom, akiknek pénzük van, tehát akik hitelt tudnak nyújtani. Na most mi nem tartozunk azt hiszem ezek közé. Ezt hogyan tudjuk mi áthárni?

- Klésztelen, hogy hitel tekintetében nem vagyunk első osztályú versenyzők, tehát a lehetőségeink behatároltak. De én úgy érzem, hogy ezt találékonysággal, fordulékonysággal a kis rések megtalálásával, megfelelő kooperációs partnerek megkeresésével, alvállalkozói projektumokkal én úgy érzem, hogy ezt a handikapot ezt jelentős mértékbe csökkenteni tudjuk.

- Vagyis találhatunk mi a világgazdaságban olyan partnereket, akiknek pénzük van és esetleg mi hozzáteesszük a mi szellemi energiánkat.

- Pontosan. Nem, nincsenek túlzott illuzióink, hogy mi oroszlan szerepet vállalhatunk ezeknek az országoknak a gazdasági rekonstrukciójába. Mi viszonylag kis szereplők vagyunk, de attól függetlenül ügyes üzelpolitikával, a magyar vállalatok, én úgy érzem és biztos vagyok benne, hogy megtalálják azokat a partnereket és azokat a lehetőségeket ahol sikeresen bekapcsolódhatunk. Adott esetben természetesen azért a magyar kormányzat a keretein belül pénzügyileg is igyekszik támogatni a vállalatok, pénzügyi háttérrel ad a vállalatok tevékenységének.

- Valahol azt olvastam, hogy első sorban azok a cégek számíthatnak és nyilván azok az országok is, megrednelésekre, amelyek a háborús években is kitartottak az iráni és az iraki piacon. Hol állunk most mi ilyen szempontból? Mi kitartottunk?

- Én azt tudnám erre mondani, hogy én feltétlenül Magyarországot azok közé az országok közé sorolnám, akik a nehéz időkben is kitartottak a nehezedő viszonyok között mindkét piacon, jelentős áldozatok vállalásával is. A magyar vállalatok a piaci jelenlétüket megőrizték, a magyar kereskedelmi képviselők számottevő létszámmal ott vannak a piacokon. Irak esetében több magyar vállalatnak van valamilyen formába vegyes vállalkozása, ottani termeltetése. Viszonylag ki volumenbe, de ezek jó ugródeszkára szolgálnak arra, hogy a jövőbe jelentősen előrelépjünk. És az Irán esetében is, mondhatnám loo-on felüli olyan ipari projektumot sikerült azonosítani, ahol magyar vállalatoknak bekapcsolódási lehetősége van.

- Itt, a nemzetközi sajtóban olyan példákat lehet olvasni, hogy olyan nagy beruházásokat, mint a baszrai olajkikötő és finomító újjáépítése, vagy egy új nagy petrokémiai komplexum felépítése Bagdadtól délnyugatra, Irak esetében. Aztán Irán esetében a Baddar-

(Irak- iráni üzlet lehetőségek.)

Khomeini olajvegyészeti kombinát. De még olyanokat is olvastam, hogy a Sat el Arab folyónak az aknáttalanítása. Szóval ilyen nagy dolgokban is résztvehetünk mi esetleg? Vagy ezek túl nagy dolgok?

- Fővállalkozóként talán nem, ez meghaladja a lehetőségeinekt. De valamilyen formába, harmadik partnerrel való együttműködésre, annak való beszállítás, alvállalkozás formájában feltétlenül ezen a téren is van keresnivalónk. A magyar gazdasági adottságokból kifolyólag vannak bizonyos tradicionális irányok és területek, ahol a magyar vállalatok mondjuk versenyképesebbek mint más szektorokba, pl. energiatermelés, vízgazdálkodás, élelmiszer feldolgozás, mezőgazdasági fejelsztések. Én úgy érzem, hogy a gyógyászat területe, ezek a piacok a magyar vállalatok számára ismertek, régóta ismeretek, ezek tradicionális piacaink, tradicionális nagy piacaink. Azt mondhatnám a háború előtt és a háború kezdeti szakaszába, amikor még ezek a gazdasági fékek nem léptek anynira be, ez a két ország külön-külön kb. 220-250 millió dolláros magyar exportot vett fel. Ez rendkívül nagy szám, ez a fejlődő országokba irányuló magyar exportnak abban az időben majdnem a 40 %-a volt. Ugy érzem, hogy az állami csatornák azok megvannak. A vállalatoknak megvannak az elképzeléseik. Ami most elsődlegesen szükséges az, hogy tényleg fegyverszünet jöjjön létre és ezekben az országokban ténylegesen kidolgozzák az újjáépítési terveket. Ebben az esetben már birtokába leszünk konkrét irányoknak és akkor indulhat meg ez a bizonyos magyar export-offenzíva, használjam ezt az erős szót, ebbe a két országba.

- Még mindig makacsul ragaszkodva a magyar elképzelésekhez, hallhatnánk egy-két konkrétumot? Legalább egyet Irak esetében egyet Irán esetében, amit szeretnénk megvalósítani?

- Természetesen. Tényleg csak példa kedvéért, mert gyakorlatilag ez a vállalatoknak a tevékenységi köre. De pl. Irak esetében megemlíthetem, hogy a magyar autóbusz ipar egy összeszerelő egységgel rendelkezik az országba. Ez a jelenlegi háborús körülmények között csak nagyon korlátozott körülmények között tevékenykedhetett. Mi azt várjuk, hogy a polgári, civil élet beindulásával ez a vállalkozás is nemcsak Irakba, hanem a környező tréségbe is szép üzleteket kínálhat. Irán esetében, hogy csak egy példát említsek, biztatóan halad előre egy helyi izzólámpa gyártás megvalósítása, magyar technikai közreműködéssel. Én úgy érzem, hogy ezek - tényleg csak

(Irak- iráni üzlet lehetőségek.)

példa kevéért érzékeltetik, hogy melyek azok az irányok, ahol mi mehetünk előre.

Major Istvánnal a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetőjével beszélgetett P. Szabó József.

- o o o -

PETŐFI - adó.

HÍREK.

15 h.

GRÓSZ KÁROLY főtitkár, a kormány elnöke hazaérkezett 11 napos amerikai, illetve kanadai hivatalos utjáról. Kiséretében volt TATAI ILONA a pol. bizottság tagja, a Gazdasági kamara alelnöke, a Taurus vezérigazgatója, KAPOLYI LÁSZLÓ, kormánybiztos, BARTHA FERENC államtitkár, a Magyar Nemzeti Bank elnöke, KOVÁCS LÁSZLÓ külügyminiszter helyettes és HÁZI VENCEL hazánk washingtoni nagykövete, aki állomáshelyén maradt. A kormány elnökét és kíséretét a .....

(A továbbiakban néhány ismétlés.)

- o o o -

KOSSUTH - adó.

168 ÓRA.

16 h.

Felelős szerkesztő Mester Ákos.

Műsorunk 18-ik évfolyamának 22-9k szmával, a 858-ik adással jelentkezünk.

Műsorétlap. --

Hireink:

Mindenek előtt Afganisztán. Egészen friss telexek vannak a kezemben arról, hogy a brit külügyminisztérium utasítására evakuáljk, vagyis sürgősen hazaviszik a legtöbb követségi alkalmazottat Kabulból. Az indoklás úgy szól, hogy egyre erősödnek alázadók tüzérségi támadásai az afgán főváros ellen és egyre nagyobb veszély fenyegeti a külföldiek életét. Mindössze 10 követségi alkalmazott marad Kabulban és a brit kormány javasolta a többi nyugati országnak is, hogy szintén gondoskodjanak Afganisztánbantartózkodó diplomatáik hazaszállításáról. Eközben az afgán lázadók koalíciója bejelentette, elfogad bármiylen szovjet tárgyalási ajánlatot a hadifoglyok kérdéséről. Ehhez annyit, hogy a SzU hivatalos adatai szerint az elmúlt 8 évben 313 szovjet katona tűnt el Afganisztánban. valószínűleg többségük az ellenforradalmárok fogságába esett. A szovjet kormány különben egy-két hónapja erőtelejsens zorgalmazza az eltűntnek nyilvánítottak felkutatását.

Még a középkeleti régiónál maradva: Miközben New Yorkban folytatódnak a békéltető megbeszélések Irak és Irán között bőven érkeznek hadi jelentések is a frontokról. Szárazföldi csaták és tengeri ütközetek jelelmezték a mai napot. Mindazonáltal biztató fejlemények, hogy Moszkvában megbeszélés volt az iraki nagykövet és Voroncov szovjet külügyminiszter helyettes között. Továbbá, hogy thatcher brit miniszterelnök felhívást intézett a többi nagyhatalomhoz, adjanak meg minden szükséges támogatsát az iraki-iráni tüzszüneti tárgyalásokhoz.

Eközben Lengyelországban jelezték, hogy esetleg lengyel tisztek is részt vennének a majdani iraki-iráni fegyvernyugvás ellenőrzésében.

(168 Óra.)

Libia meg nem támadási egyezményt ajánl Olaszországnak. Erről számolnak be a mai olasz lapok, de a római külügyminisztérium ezt még nem erősítette meg. A háttérhez tartozik, hogy 1986 tavaszán megromlott a két ország viszonya. Libia rakéta támadást intézett egy olasz sziget ellen azon az alapon, hogy állítólag onnan indultak utnak az amerikai bombázók a libiai támadásokra.

A betiltott örményországi Karabah-bizottság negyed millió embert tudott mozgósítani Jerevánban, hogy együtt tiltakozzanak a legfelsőbb tancás elnökségének nemrég hozott határozata ellen. Ezuttal nem hangoztak el sztrájk felhívások, sőt úgy tudni, hogy egész hétvégén dolgoznak az örmény üzemekben. És szeptemberig állítólag nem is terveznek munkabeszüntetést. A hatalmas tömeggyűlés minden esetre arról tanúskodik, hogy Örményországban a lakosság jelentős része továbbra sem tartja elfogadhatónak a Karabah-vidék jelenlegi státuszát, vagyis hogy a terület Azerbajdzsánhoz tartozik.

Időjárás jelentés. ---

Itthoni dolgaink az elmúlt két hétben nagyrészt mintha az Egy. Államokban történtek volna. És nem csupán ott történtek, de ráadásul új szemszögből, az amerikai újságírók szemüvegén keresztül értesülhetünk sjaát dolgainkról. Volt amikor arra kaphattuk fel a fejünkre, hogy Nagy Imre már eltemethető, noha szerepének megítélésének semmi sem változott. máskor pedig arról tudósítottak a tengeren túlról, hogy ha akarják akkor szőröstül-bőröstül megvásárolhatnak magyar vállalatokat anyugati tőkésék. Csakugy mellékesen szóba került az is, hogy a Varsói Szerződésből kiléphet Magyarország, ha népszavazással úgy döntünk. Igaz az is ... hogy a főtitkrá a javaslat ellen szavazna. Az egyik beszámoló pedig arról szólt, hogy GRÓSZ KÁROLY ugyanugy gondolkodik az emberi jogokról mint Ronald Reagan. Azt hiszem néhányan bizonyára elveszítették a fonalat a látogatás híreit figyelve. De ne essenek kétségbe. egyelőre el sem dönthető, hogy mi okoz majd nagyobb változást az életünkben. Az, hogy bizonyos dolgokról más egészen másként gondolkodhatunk ezután, sőt egészen másként kérdezhetünk mint két héttel ezelőtt. És ezt nem csupán a riporter mondatja velem. De az az igazság, én nem kevésbé reménykedek abban, hogy az élet tárgyiasult dolgaiban is lényeges változások

(168 Óra.)

lesznek. A két hetes ut értékelése hónapokig el tarthat. GRÓSZ KÁROLYT a 168 Óra nevében Kondor Katalin várta a repülőtéren:

- Aludt a gépen?
- Igen. 3 órát. Két eunoptin után.
- Persze az se lepett volna meg engem, hogy ha még a gépen is tárgyalt volna.
- Neem, most nem, nem nem. Elfáradtam, bevallom. Resteltem, de elfáradtam.
- Annyira túl volt pergetve, hogy kellett az Eunoptyn?
- Igen. Egyébként is kell, tehát ez nem egy rendkívüli állapot. De azért úgy a programot végignéztem. Volt ez alatt olyan 50-55 szervezet program. Ugye egyik a másikba csuszott át. Elég nehéz volt átállni, mert más közeg. Egy része számomra nem eléggé ismerős. Ugye a bankár világ vagy, vagy a kereskedők. Ez mondjuk sokkal nagyobb szellemi koncentrációt követelt, mintha ..... 10 napa alatt mondjuk 50 programot csinálni. Ugye magabiztosabban mozog az ember.
- Tényleg, fantasztikusan sűrű programot bonyolított le, szinte még egy magán reggelije se volt, hanem mindig valami hivatalos reggelin, ebéden, vacsorán vett részt. ... miért gondolta, hogy ennyire feszes programot kell lebonyolítani?
- Hát, hiszi vagy nem, én nem gondoltam, hogy ez a program ilyen feszes. Én már elég regen dolgozom ebben a szakmában, de sokkal egyszerűbb leírva egy forgatókönyvön egy ilyen menetrend, mint ezt csinálni. Ugye az alapkonceptió az kikristályosodott időben. De azért ez úgy építkezik közbe, hogy mondjuk találkozunk az üzleti élettel természetsen. Találkozni a bankárokkal, igen. Találkozunk gyárosokkal, igen. Találkozunk az emigrációval, igen. Aztán mikor ez összeáll egybe, akkor valami új minőséget hoz ez a nagy mennyiség.
- Mind az Egy. Államokbeli látogatását illetően, mind pedig a kanadait az a végeredmény, amire számított?
- Sokkal többet kaptam. Kaptam személyesen sok élményt, de hát ez nem fontos, ez az én egyéni dolgom. A munka szempontjából kaptam sokat. Először az a tény, hogy ilyen körülmények között, figyelmesen fogadtak, ami nem a külsőségekbe nyilvánult meg, mert hál Istennek itt nem sok ceremónia van.
- Kérdésekben?
- A megbeszélések tartalmában, a konstruktivitásban, a nyíltságban, az őszinteségben. Amilyen egyenesen felvetődtek a kérdések és ahogy

(168 Óra.)

ahogy arra választ váratk, és ahogy válaszoltak! Tulajdonképpen bevallom őszintén nem vártam, hogy a gazdaság szálait így lehet fonogatni. Ugye egy kormánynak nem az a dolga, hogy üzleteket kössön. Remélem a jövőben még kevésbé lesz dolga! Hát ez koncepciónk része. De, hogy megteremtse a politikai feltételeket ahhoz, hogy jó üzletek szülessenek, az igen. Na most ebben azt hiszem, hogynagyon sokat sikerült tenni. Ha ennek a kínálatnak, éppen most mondtam a Medgyessy Péternek, ennek a kínálatnak, ami most van a lo %-át ki tudnánk használni, akkor gondjaink egy jelentős része máris megoldódna és -

- Ezt úgy lérti, hogy vannak abszolút konkrétumok?

- Igen.

- És nekünk szabad tudni tőlük, vagy legalább is egy-kettőről?

- Amit aláírtunk azt tudják. Mert ugye ott aláírták a kollegák a Babinnál ezt a szerződést, azt a 115 millió dolláros megállapodást. Itt van ez a 100 millió dolláros beruházásai vállalkozás, azonkívül van egy sor, konkrét előkészített ügy, amiről azért nem illik, beszélni, nem azért, mert a magyarok előtt el akarjuk titkolni, mert az üzletfeleink nagyon kényesek arra, hogy itt azért egyrészt míg meg nem történik a szerződés aláírás az köztünk maradjék.

- Tényleg, ön mindenütt hangsúlyozta, idézem is, ahogy az ujságokban megjelent, hogy tájékoztatni, tapasztalatokat gyűjteni, nem pedig megállapodásokat kötni ment az Egy. Államokba. Mert végülis az üzletkötés a szakemberek feladata. És akkor most majd, aki konkrét üzleteket megy kötni, az el kell, hogy higgye az ön tapasztalatait? Vagy hogy fogja nekik átadni?

- Hát ez borzasztó egyszerű. Először is jönnek az üzletemberek. Napokon belül. Holnapután pl. a Lauder ur itt lesz. Köztudott, hogy pl. a ... cég a világ egyik legnagyobb kozmetikai vállalata.

- .....

- Termeltet és árusít. Magyarországon bizonyos félkész termékeket akar termeltetni, azért mondom, hogy félkész, mert ez az iparág nagyon kényes arra, hogy ezt vagy Franciaországba kell, hogy elkészítsék a kész terméket vagy az Egy. Államokba. De félkész terméket szívesen vállal. Egyébként jelenleg is vásárol és dolgoztat. Hát nem a teljes vertikumot csinálja ő maga. És ugyanakkor értékesíteni akar. És ennek ellentételeként vásárolni. És itt van, hétfőn már itt is van. Tehát jövő héten azt hiszem hárman érkeznek. Kanadából

(168 Óra.)

jönnek klét héten belül legalább ötven vagy hatvan.

- Azok is könnyüiparosok? HOGY így mondtam.
- Is, is. Is-is. Hát én most pl. zavarba hozott, mert én nem tudom pl. hogy a telefonját hova kell sorolni, a könnyübe vagy a nehézbe.
- Azt hiszem nem igazán a könnyübe.

- Igen, utközbe van valahol, hát mondjuk ez az egyik legnagyobb ilyen tétel és ez nagyon nagy volumen. Tehát itt van olyan sok megállapodás előkészület alatt, amit heteken és hónapokon belül aláírnak. Azonkívül van két-három naagy, olyan kapcsolat kilátásban, amelyet a BARTHA FERENC bonyolított meg, beszélt meg, ahol vagy utazunk mi, tehát kollégáink utaznak, én személy szerint nem, de kollégáim utaznak, vagy pedig onnan jönnek. És megállapodnak. Itt első sorban aközös beruházásokról van szó. Ennek nagyon, nagy nagyon széles a skálája és mindenkit lázba hozott a szeptemberre előterjesztendő társasági törvényünk. Tehát, hogy részvényeket lehet vásárolni, hogy a sikeres vállalatokba be lehet kapcsolódni. És hát én ott határozottan elmondtam, hogy szándékunk - nem mondtam hogy döntöttünk, mert ezután döntünk- szándékunk, hogy azoknál a vállalatoknál ahol ezt a partner fogadja ott 50 % fölé is engedünk külföldi részvényeket. Azonkívül egyéb más érdeklődés is van. A műszeriparban például. Tehát kimondottan csúcstechnika. Éppen ezért beszélgetnünk is kellett a Reagan elnökkel arról, hogy a COCOM-lista szűkítésénél érdekeltek vagyunk és kérjük, hogy gondolják végig.

- A legnagyobb tapsot itthon, legalább is ezt láthattuk a TV sajtótájékoztatót bemutató adásban akkor kapta, amikor olyasmit mondott, hogy én kéremszépen szeretném, hogy ha minden katonát leszerelnének a Földön. Vagy pedig valami úgy, hogy ön legszivesebben minden katonát leszerelne. De azért mi itthon nem hallhattunk minden kérdést. Melyik volt a legmeredekebb amit kapott ott?

- Én idehaza leírtam azt a 8-10 kérdést magamnak, leragasztottam egy borítékba, hogy -

- ... a lépést magyarul?

- Ugy van? Hogy mit fognak kérdezni. Nem csaldóttam egyetlen kérdésben sem. Az más, hogy többet kaptam, de amit én itt leírtam, hogy meg fogják kérdezni, azt pontosan megkérdezték. Ebből tipikusan mindenütt visszajött az erdélyi magyarság problémája. Mindenütt, minden találkozáson. 1956.

(168 Óra.)

- Ezt hallhattuk is.

- Nagy Imre.

- Ezt is.

- A Nagy Imre évfordulón tartott tüntetés kezelése. A szovjet csapatok kivonása. Gorbacsov urral való tárgyalásom. Azért fogalmazok így, mert mindenütt így kérdezték./- nevetés.- / Nem mondhattam hogy Gorbacsov elvtárs. Ugye mikor a Gorbacsobv urral való eszmecszeréim milyenek voltak. Na most volt ahol a válaszungkat, vagy a válaszungmat jól fogadták, volt ahol megfagyott a levegő. Hát Istenem! Hát ez a politikával együtt jár. Nem azért mentem, hogy mindenki egyetértsen velem. Azért mentem, hogy elmondjam az álláspontungkat.

- Melyiknél fagyott meg inkább a levegő?

- Hát pl. annál, hogy 56-t felül fogjuk-e vizsgálni vagy nem. És nem vizsgáljuk felül.

- És?

- Világosan azt is elmondtam, hogy természetesen 56 kialakulásának, események összetevőinek kutatását nem hogy nem ellenzzük, bátoritjuk!

- Az ön kintlétének csaknem két hete alatt idehaza, jó szerével több fontos dolgot tudtunk meg a gazdasági szándékokról, mint itthon, most mit mondjak hasonlításkul mondjuk egy fél év alatt vagy év alatt. Sokan ezt egy kicsit - ahogy én hallotta - sérelmezték, hogy minél jó lett volna már itthon is arról tudni, hogy tsekem azt tervez a kormány ilyesmiket, hogy gyár eladás. Nagyon, nagyon kíváncsiak rá az emberek. Hát ezt kidolgozták már konkrétan, hogy hogy képzelik?

- Hát aranyos ez a kérdés, mert ez azt mutatja, hogy nem gondolták végig a mult év szeptemberében elfogalmaz- meg elfogadott kormány-programot. Háthiszen a mult -

- Szinte robbant ez a bejelentést! És gondolom, hogy a körülöttem ülő kollegák megerősítik.

- Hát ezt mi a mult évben leirtuk a programba! Hát tesésk elővenni! Csak az tolvajnyelven van megfogalmazva. -

- haha - Most viszont ön egyáltalán nem tolvajnyelven fogalmazott.

- Ha ezt kritikaként szánják, akkor ezt én tényleg elfogadom.

Tavaly ezt a vitát lefolytattuk! Hát ezekt a kérdéseket tavaly tisztáztuk. Tisztáztuk ugye - ez valahogy úgy van, nem emlékszem olyan pontosan, hogy a magánbefektetések arányát, vagy a tulajdonban a magántulajdon arányát a termelésben növelni kell.

- Akár 25 %-ig is.

(168 Óra.)

- Hát ezt mondjuk a 25-t ez már tavaly a vita tárgya volt, hogy mondjunk-e százalékot vagy ne mondjunk. Hát én a százalékot úgy mondtam, hogy valaki ott megkérdezte, hogy meddig akarnak elmenni. Akkor mondtam, hogy mondjuk most egy 25-30 %-ot, majd meglátjuk. Na most hát ugye ebbe a programba benne van egészen világosan, hogy-hogy ezt meg akarjuk csinálni. Ehhez, aki egy kicsit is ismeri a magyar valóságot az tudja, hogy ennyi lakosságnál felgyülemelő magántőke nincs. Akkor ezt hogy lehet biztosítani? Ugy hogy kinyitjuk a kapukat akülföldi tőke előtt. Hát ezt tavaly leirtuk az okmányba!

- Részletesen ki vannak már dolgozva ezek az elképzelések vagy még ez a munka még ezután vár önökre?

- Hát nézze, egy nagy lépés lesz a társasági törvény szeptemberbe. Hát azon már nagyon komolyan dolgoznak. Ha van Isten akkor ez ma délután már az asztalomon van, mert amijro elmentem akkor -

- Valószínű van Isten, mert ezen a héten nagyon sokszor szólt a sajtó erről, hogy tényleg folyik a munka is.

- Igen. Amikor elmentünk abban maradtunk, hogy augusztus 1-ig a kollegák előterjesztési fokon elkészítik. Ez most párttestület elé, kormány elé és még majd a parlament elé. Hát ennek már részletesen tartalmaznia kell, mert ha most a törvény ezt nem rögzíti, akkor az az egész egy vágy, egy illúzió. Bármennyire is hisznek a kormány-nak az Egy. Államokban kinn, vagy Kanadában, hát nekik törvényes garancia kell. Hát teljesen igazuk van. Az 1875-ös törvényt ők ma nem fogadják komolyan, mert, mert hát enyhén szólva úgy vélik és talán ebbe van is valami igazság, hogy talán 1875 óta átalakult Magyarország.

- Némiképpen úgy tűnik.

- Igen, igen. Hát azért mondom. hát törvényes garancitá várnak rá. Hát persze, hogy dolgoznak rajta a kollegák most már hosszú hónapok óta. tehát én itt, az ég adta világon semmi olyat nem mondtam, ami Magyarországon nem lett volna elveiben leszögezve! Amit most mondtam, ez már kifejtése egy programnak.

- De azért ez a tolvajnyelv nagyon jó megfogalmazás volt!

- Nézze. Mondok magának valamit. Ott az üzletembereknek én mondhatom hogy kérem az a széndékünk, hogy változtatunk az állami tulajdon és a magántulajdon arányán.

- Magát nagyon, nagyon sokan azért szeretik itthon, mert itthon se mondja. Többnyire.

(168 óra.)

- Hát nézze. Ez, ez furcsa dolog. Én telejsen alkalmatlan vagyok politikusnak. Én ezt már régen hangosan hirdetem. Mert én azt mondom, amit gondolok! Legfeljebb nem mondom el mindazt amit gondolok! De én mindig azt mondom amit gondolok! És ugye ezek a vitáknak a levegőjébe élünk, mert most kezdjük ezt a 3 évre etrvezett programot megvalósítani, tehát részleteiben kibontani. T9öbb mint valószínű vissza is fogunk lépni néhány kérdésben, de ezekben menni akarunk előre. Hát nem beszélhetek mellé! Hát ha megkérdezik, hát lljak ott mint a kuka? Ugye és azon is csodál -

- Mi lesz egy olyan esetben, hogy ha megkérdezik öntől, hogy van egy gyár, amelyiket meg akarnak venni és annak van mondjuk egy kiváló igazgatója, akkor annak azt mondják, hogy kedves uram, önre mától nincsen szükségünk?

- Nézze én ezt tisztáztam ott velük. A kormány nem ad el gyárakat! Nem ad elrészvényt! A kormánynak nem ez a dolga! Ez is benne van a programba, hogy a kormány a gazdaságszervező szerepét csökkenteni akarja. Maguk egyezzenek meg a vállalattal. Hát ha van egy magyar vezérigzagató, aki okos, m üvelt, jó a vállalata, hát abban a pillanatban el fogja adni a részvényeinek egy hányadát és ha meg annyira jó, akkor meg egész biztos boldogan fog kapni rajta, hogy mégtöbbet adjon el, mert ők meg fogják tartani. Mert az amerikaiak kifejtették, nekik az nem üzlet, hogy ők onnan hozzanak ide egy igazgatót, aki majd lo évig megtanulja a magyar gazdaságot! Nekik az az üzlet, hogy a legtehetségesebb magyar vezetők ott legyenek és meg is fogják fizetni. Na most persze ez nem állami ellenőrzés nélkül megy! Ez nem úgy van, hogy valaki elhatározza, hogy eladja a vállalatát és a vállalati tanács majd ezt megszavazza. Ebben akormánynak, ezt mindig engedélyezni kell, hozzá kell járulni, mert az országot azért nem hagyjuk kiárusítani! Tehát ennek lesz egy kialakult rendszere és mechanizmusa. Mert őket nem az érdekli, hogy idehaza hogyan fogjuk ezt a mechanizmust kialakítani. Őket az érdekli, hogy hozzájuthatnak-e vagy nem, garanciát kapnak rá, hogy a nyereséget kivi-gyék vagy nem! Milyen kedvezményeket kapnak, ha idehozzák a pénzüket és így tovább és így tovább. tehát nagyon racionálisan tárgyalnak, nem ilyen ideológiai tornagyakorlatok folynak ezeken az üzleti tárgya-lásokon.

.- Most egy örületesen fontos kérdés! Ön meglátogatta Disnay-landet is. Miért nem ment el Las Vegasba?

(168 Óra.)

- Több oka van. Ebbe a programba még egyet beiktatni az már egyszerűen fizikai képtelenség lett volna.

- De ha mondjuk helyette, jobban szereti a Mici Maust mint azt a furcsa várost, amely unikum a világon?

- Nem! Hát először is én Magyarországon Las Vegast nem akarok szervezni, de Disney-landet szeretnék!

- Óhh!

- na moist ez is új lesz, na.

- Hát ez

- Igen, igen.

- Leroggyant Vidámpark után ez is bizony nagyon -

- Ugye, szeptemberbe jön a Disney-land alelnöke Magyarországra. Már az előkészítés során szó volt arról, hogy kint találkozunk. Nagyon helyesen és ügyesen azt csinálták, hogy ott fontos vezetők voltak jelen, azt mondták, hogy nézzen uram széjjel! És nézze meg, hogy mi ez. Aztán majd beszéljünk róla. Na mi ezt a gondolatot úgy vetettük fel, hogy 95-ben, ha megcsináljuk a Bécs-Budapest világkiállítást amire ugye majd csak februrába lesz döntés, megcsináljuk a világkiállítást, akkor felvetődött, hogy úgy építsük a világkiállítás helységeit, hogy a Disney-land egy része előtte már kezdjem működni és majd, tehát már a világkiállítás alatt is és majd a világkiállítás helységeiben tovább fejlesztik a Disney-landet. És a Disney-landben igazán nem az az üzlet, bocsásson meg ezért a kifejezésért, hogy oda elmennek a turisták. Hát ennek egy akkora háttéri iparát kell kifejleszteni, hogy az a krokodil akkor tátsa ki a száját, amikor a csónak arra jár és pislogjon, az elefánt pedig elkezdjen órítani, mint a fába szorult féreg! Hát ott mind elektronika dolgozik. Tehát ennek az óriási háttéripára van! Itt tehát engem tulajdonképpen ezért izgatott. Én nem akartam nyerni a Magyar népköztársaságnak Las Vegasban a ruletten egy vasat se, annál is inkább amilyen szerencsém van ebben a számban, úgy se nyertem volna. A napdíjam meg nem sok ahhoz, hogy eljátszam.

GRÓSZ KÁROLYT hallották, aki megérkezése után pár perccel délután 2 órakor nyilatkozott a 168 órának.

Mostanában egyre tisztábban látszik, a társadalmi munkamegosztásban

(168 Óra.)

eredendően önálló, sőt bármennyire furánhangzik azt is hozzáteszem, tisztességes szerep az ujságíróé.- Csak amíg az élet alig látszott ki a sematizmus kényszerzubbonyából, addig alig volt miről szabadon gondolkodni, tehát ki sem derülhetett, hogy mi igazán az ujságíró feladata. Nem kellett szakértelem hozzá, a tehetségf nagyons zámitott, illetve sajátos képességek ugyan virulhattak, de a valóság ismerete, a tájékozódó képesség, a szintetizációra való hajlam, az új összefüggések felismerése nélkül is komoly sikereket érhetnek el az emberek. Azt hiszem nemcsak a mi pályánkon. Manapság azonban- szerencsére - hetente annyit változik az ország, hogy aki sokáig nyaral külföldön, az amikor hazatér, akár ugyis érezheti mintha nem is a saját otthonba jött volna vissza. És ilyenkor bizony csak profi kalauzok segíthetnek az új azonosulás megteremtésében. Mindezt csak azért mondom, mert egy múlt heti riportunk annyiféle reakciót váltott ki a hallgatónkból hogy a felelős szerkesztős, Mester Ákos, szükségesnek tartotta, együtt értékelni ezeket.

- A Kedves Hallgatók nyilván jól dutják, hogy csak ritka, kivételes esetekben kérem át a szót és amikrofont a műsorvezetőtől azért, hogy megbeszéljek önökkel valamit. MÓst ugy hiszem rákényszerülök erre, mert több hallgatónk, ellentétben a telefonálók másik részével, magyarázatot kér, mondhatnánk övetel múlt heti műsorunk egyik riportja miatt, amelyben arról volt szó, néhány ember egy budapesti laksában éhségstrájkot kezdett. Így tiltakozva az eleln, hogy a belügymini-
térium bizonyos személyektől, bizonyos okokra hivatkozva megtagadhatja az utlevél kiadását. Holott ez, állampolgári jogon mindenkit megillet, kivéve egy-két esetet, amikor az utlevél kiadásának megtagadása természetes, magától érhető szankció, ami bűncselekményekkel függ össze. Ha valaki nem követett el bűncselekményt és mégis korlátoz-
zák utazási szabadságában az semmiképpen sem elfogadható, vélik az éhségstrájk kezdeményezői, akik ezen; ak éttség kívül szokatlan módon kivőnnak tiltakozni. NÓs, a kedves hallgató azt kérdi, miért csináltunk riportot ezekkel aze mberekkel. A Kedves Hallgató ugy gondolja azzal, hogy helyet és lehetőséget adtunk nekik a párttal és akormánnyal szemben álló nézeteik kifejtésére, olybá tűnik, mintha azonositanánk magunkat ezekkel a nézetekkel. A kedves Hallgató téved! Egyáltalán nem vagyunk az éhségstrájkolókkal egy véleménye. Mi nem hisszük, hogy ez mőndja lehet vitás kérdések eldöntésének. Azt sem hisszük, hogy ez döntés befolyásoló, komoly tényező lenne.

(168 Óra.)

Már csak azért is, mert hiszen midneki tudja, hogy az új utlevél rendelkezés egyik a számos új, liberalizáló, humanizáló ??, úgy mondanám emberszabású intézkedésnek. Ennek az állampolgári közérzetet nyilvánvalóan jól, kedvezően befolyásoló intézkedésnek valamely vitatott pontja miatt meghatározott ideig, koránt sem az éhhalálíg szóló éhségsztrájkot kezdeni, nevetséges. Főleg ha közben vitamínokat szednek és teáz..... a riportert, aki nem győzt csodálkozni, ahogy ő fogalmazza a piknik hangulaton. De ezt a nevetségességet nem feltétlenül kell kimondani! De ezt lehet érzékeltetni is. És ha valakinek van érzke, főleg humorérzéke az ilyesmihez, az pontosan tudja, hogy a nevetségesség érzékeltetése, sejtetése, bemutatása sokkal erőteljesebb ellenvélemény, sokkal elhatárolóbb riporteri, publicisztikai magatartás, mintha azt mondanánk, mi kérem nem értünk egyet azéhségsztrájkolókkal. Mi kérem elhatároljuk magunkat. Ha valaki nem fogékony az ilyen humor iránt elfogadom. Végtére is nem vagyunk egyformák. Azt a feltételezést viszont nem fogadom el, hogy amit közlünk, azzal bizonyára azonosítjuk magunkat. Ez kérem a tradicionális agitprop felfogásból következik, amely hosszú időn keresztül abban a tévhitben élt, hogy az újságíró csak ezsköz a hatalom kezében és ilyen formána ugyis csak azt közölheti, amivel a hatalom egyetért. És amivel természetesen neki, magának is egyet kell értenie. Tehát nem szabad teret adni a politikai máskéntgondolkodónak, hogy kifejtse véleményét, hanem legjobban, ha fegyelmezetten úgy teszünk, mintha bizonyos ügyekben nem lenne más elgondolsá, más idea, más vélemény. És így tulajdonképpen akár ugyis vehetjük, ellenvélemény nincs. Ezt a tradicionális gondolkodásmód, vagy minek nevezzem, eljutott már ahhoz a tökéletesen deformált feltételezéshez, hogy gondjaink egy csapásra megszűnnének, ha nem beszélünk róluk. Ma már ezt nem mondják, csak gondolják. És ez szerintem még veszélyesebb, mint hogyha mondanák is. Akkor ugyanis jobban meg lehetne különböztetni az igazmondókat az igazodóktól. No, de ha úgy van - kérdezhetik- én miért nem tartom szükségesnek a nyílt beszédet, az elhatároló, kommentatív szöveget az ominózus riport után? Mi az oka annak, hogy itt a szavk kimondását szorgalmazom, ott meg beérem a szerkesztőségi állásfoglalás érzékeltetésével? Azért kérem, mert két különböző dologról van szó! Az egyik szakmai, a másik politikai kérdés. Szakmailag én nemvagyok hive a szájbarágós, divatos szóval

(168 Óra.)

túlargikulált kommentárnak, amely eddig hagyományos műfaja volt a sajtó állásfoglalásnak, kedvenc műfaja a saját szerepét félreértelmező sajtó irányításnak. Amelynek kényszerképzet szerű ligikája szerint ha el akarjuk határolni magunkat valamitől, akkor azt tegyük fennhangon. lehetőség szerint átpolitizálva és hitet véve a rendszer mellett. Egyrészt mert így a magunk véleménye a deklaráció szintjére magasodik, és e magasságból nézve törpének tűnik majd az ellenvélemény. Másrészt saját elkötelezettségünk gyakori vagy nyomtékos hangsúlyozásával olyan benyomást kelthetünk, mintha a velünk szembeni álláspont politikai szempontból is gyanuba hozható lenne. Így aztán méginkább megérdemli kommentárnak elkeresztelt dörgedelmünket.

(Folytatás a következő oldalon.)

(168 óra)

Igen, dörgedelünk, mert a téveszme újabb téveszméket szült és így vált megengedhetővé az ilyenfajta sajtó állásfoglalásokban az érvelés helyett a ledorongolás, a meggyőzni akarás helyett a fenyegetés, a szellemi fölény helyett a fölényesség és az erőfitogtatás. Vagyis, a helyzet értékelése helyett, a helyzet szigorú hangon előadott pedagógiai célzatu megmagyarázása. Nincs szükség talán helyzetmagyarázatra? Dehogyan nem! Csakhogy ezeknek is változniuk kell. Stílusban, hangvételben, szellemi municióban, érvelő készségben és toleranciában. No meg abban, mert korábban ez sem volt ritka, hogy ahelyzetmagyarázat ne előzze meg a helyzet ismertetést. Mert tények magyarázatába csak akkor érdemes belefogni, ha előtte megismertettük a közönséget a csupasz tényekkel. Mindenfajta átpolitizálás, nevelő célzat és egyirányba húzó értelmezési szándék nélkül. Szóval, hogy azokkal a hírekkel és információkkal is megismertetjük azokévéleményt, amelyek netán nincsenek inyenkre, kedvünkre, de amelyek mégis a magyar valósághoz tartoznak, nincs jogunk elhallgatni őket. Mostanában ezt sokan hirdetik, de önmagában ez még nem sokat jelent. Mert, ismét csak azt állítom, mostanában csodás átváltozásokra képesek azok, akik életelv szerűen igazodnak a mindenkori változásokhoz. Ők nem fognak előállni ma a tegnapi nézeteikkel. És azok sem, akik velük ellentétben, becsületes, nem látszólag hanem valójában elkötelezett emberek ugyan, de akik kissé zavartan figyelik a változásokat. Mert rokonszenves számukra a politikai fordulat, de ők önmagukon már nehezen tudnak fordítani. Inkább kicsit tétován, kicsit bizonytalanul és gyámoltalanul azt kérdik egymástól és főleg önmaguktól, elvhu maradhat-e az ember, ha földadja régi elveiből mindazt, ami hasznavehetetlennek bizonyult. Én értem és megértem ezt a tépelődést. Tudom, hogy nem lehet kizárólag racionális érvekkel eljutni a szükséges következtetésig. Érzelmileg, lelkileg se lehet könnyü. De őket tisztelem és erőfeszítésüket nagyra tartom, hiszen nem egy kurzusváltás köpenyeg forgatóiként, hanem egy ország és egy mozgalom sorsáért aggódva, felelősen gondolkodó emberként végzik el azt a kínos, keserves önvizsgálatot, amely e politikai fordulattal együtt jár. Azt hiszem közülök való a telefonálók egy része. De bizonyára nem csak ők tették szóvá, hogy miért szólaltattuk meg az éhségstrájk résztvevőit és miért nem határolta el magát a 168 óra szerkesztősége. Könnyen előfordulhat, hogy a telefonálók között olyanok is voltak, akikkel ők korántsem szeretnének egy platformra kerülni. Azokról beszélek, akik még mindig úgy gondolják, hogy itt változatlanul helye lehet a tények szabad kezelésének. Ami az ő értelme-

(168 óra)

zésükben mindig is azt jelentette, hogy azt szabad mondani, amit megengednek és szabadon lehet választani, hogy egy fontos közérdekű témával most miért nem időszerű, miért nem tanácsos, miért nem ajánlatos foglalkozni. Vagyis, nincsen tiltva, csak nem szabad!

Kérem, hogyha mostanában kinyitják a lapokat, vagy a rádiót, a TV-t, azt tapasztalhatják, sokkal több dologról lehet beszélni, írni, krédezősködni, mint korábban. Ez igaz. De az is igaz, hogy nem ritkán még mindig lebeszélnének bennünket bizonyos témákról, amelyek lehet, hogy kényesek, lehet, hogy bizonytalan kimenetelűek, de amelyek mégis a közvéleményre tartoznak és nem lehet őket úgy kezelni, mint hivatalok és hivatalnokok magántitkait. És az is igaz, hogy nem olyan régen volt, másfél éve talán, amikor jelentős beosztású ember azt közölte a nyilvánossággal egy TV műsorban, ma már nincs tabu. Közben valamennyien tudtuk és ő is tudta, hogy mi tudjuk, csak ez nem zavarta, hogy tele vagyunk tabukkal, fölösleges aggodalmakkal atekintetben, hogy vajon miként fogadják az emberek, ha nyilvánosságra hozunk kényes, kinos konfliktusos, vitás, lezáratlan ügyeket. Azóta már nyilvánvalóvá vált, a közvélemény az elhallgatott információkat fogadja rosszul, meg a dezinformációkat, meg a nyögvenyelős mellébeszéléseket, a ködösítést, meg a leplezetlen nagyképu hazudozást. Ma már az is világos, hogy az újságíró, ha csak eszköze, akkor nem lehet igazi segítőtársa sem a pártnak, sem a kormánynak. És éppen ez a felismerés oka annak, hogy a politika felsőbb régiója ma már nem olyan sajtót, rádiót, TV-t akar, amely minden központi intézkedésre automatikusan rábólint, helyesel, tapsol, hanem olyat, amely kritika szemléli a döntéshozók munkáját is, amely nem hallgatja el kételyeit, kérdéseit, és amelynek hitele van a közvélemény előtt. Ez a hitel sok mindentől függ. Gondolom pl. attól is, hogy valaki, vagy mondjuk egy adott tömegkommunikációs fórum mostanában kezdett el több demokráciát és nagyobb nyilvánosságot szorgalmazni, vagy pedig ezt teszi hosszú évek óta és tette akkor is, amikor ez még nem volt része a kormányprogramnak és nem sorolta égetően sürgős teendői közé a magyar politikai vezetés. És ha valóban van hitele egy szerkesztőségnek, akkor talán fölösleges hangsúlyozottan deklarálnia, hogy elhatárolja magát az éhségstrájkolóktól. Ezt eleve feltételezhetjük, hiszen ismerjük jól, tudjuk, hogy 18.évfolyamánál tart és hogy nem valamiféle magánérdekeltségű műsor, hanem a rádió politikai magazinja. Ez hovatartozását és állásfoglalását is jelöli. Ha jó hirt közöl, ha rosszat, ha kiáll valami mellett, ha elhatárolja magát valamitől. Vagy ha egy-

(168 óra)

szerűen csak azt közli, itt a 168 óra, a rádió politikai magazinja.

- Folytassuk a gondolatmenetet egy másik multheti témánkra. A MOZGÓ VILÁG c. folyóiratban azon a héten jelentették meg a január óta alakuló félben lévő NYILVÁNOSSÁG-KLUB dokumentumait. A klubot támadó irásokat és az azóta irt válaszokat, amelyek közlésétől egyébként a szerkesztőségek általában elzárkóztak. Egy hete Halmai Gábor államjogással a klub egyik alapító tagjával arról beszélgettünk, hogy a deklarációk ellenére mennyire nehezen formálódik a nyilvánosság Magyarországon. A műsor közben és utána is többen telefonáltak, hogy mondjuk el pontosan, miről is van szó, hiszen alig hallhattak, olvashattak korábban a kezdeményezésről. Mi sem egyszerűbb, hiszen a 168 óra mai szerkesztője Gálik Mihály szintén alapító tagja a Nyilvánosság-klubnak. Vele beszélget Nej György.

- Amivel legutóbbi műsorunkat zártuk, 783-973-as számról valaki azt üzent, valaki azt mondta, akkor lesz klub, ha meg tudják fogalmazni mit akarnak. Négy és fél mondat nem kidolgozott program, nem kíván fékevesztett nyilvánosságot.

- Nekem az a véleményem, hogy ilyen terjedelem bőségesen elég célok ismertetéséhez. Csak kíváncsiságból megnéztem pl. a Révai lexikonban, hogy a 12 pont mekkora terjedelmű, amit 1848-ban a márciusi ifjak nevében Irinyi József fogalmazott, a mienk egy kicsit hosszabb. Hadd idézzem az első mondatot: A magyarországi társadalmi, gazdasági, politikai megújuláshoz nélkülözhetetlen a nyilvánosság reformja. Nekem ez világos beszéd.

- Mi előzte meg ezt a programot, mielőtt kidolgoztátok, mert gondolom, hogy január 14-én, amikor a MUOSZ-ban egy nyilvános vitára került sor, ez már valaminek a következménye volt?

- A dolgok visszanyulnak 1986 decemberéhez, amikor elkészült egy közgazdász társaságnak Fordulat és reform c. dokumentuma, annak az egyik változata, amelyet a Népfront társadalompolitikai tanácsa számára készítettek. NYERS Rezső elmondta nekünk, mint ennek a dokumentumnak a kurátora ugye ha úgy tetszik, hogy kérné a támogatásunkat, hogy ismerkedjen meg a társadalom azzal az elemzéssel, amit ezek a közgazdászok csináltak. Ez volt az első fázis. Na most, hogy finoman fogalmazzak, ez a dokumentum ez ha úgy tetszik embargós volt, embargóssá nyilvánították.

(168 óra)

- Nem lehetett olvasni sehol.
- Így van. Az akkori sajtóirányítás akkor azt mondta, hogy ezt a dokumentumot kezeljük ha ugytetszik ilyen belső munkaanyagként, vitassa meg a Népfront társadalompolitikai tanácsa, de ne vigyük ki az utcára, tehát ne közöljék a lapok, ne foglalkozzon vele a rádió, a TV. Ez egy meghökkentő fordulat volt, hisz mi a saját szakmánkból adódóan azt gondoljuk,, mindmáig és gondolom ezt alig lehet vitatni, hogy ez nem a legmegfelelőbb kezelése egy ilyen reform csomagtervnek.
- Éppen a nyilvánosságra tartozna.
- Ők maguk, a szerzők maguk is azt gondolták, hogy ők a hagyományos módon siekrt elérni már nem tudnak. Akkor egy második körben megkértek bennünket, gazdasági ujságírókat, hogy mi lenne, hogyha a magunk szakértelmét ehhez odaadva csinálnánk egy ilyen mellékletet, szintén a társadalompolitikai tanács számára készülő kötethez, amiben azt mondanánk, hogy kéremszépen ennek a nyilvánosság oldala kb így nézne ki, ilyen meg és ilyen pontokon szorulna ez megújításra. 12 oldalnyi elemzés készült, a meglévő gyakorlatnak egy elég erős és azt kell mondanom pamflet szerű kritikája van benne.
- Tegyük hozzá, hogy ez a pamflet, ez a 12 flekkes pamflet ez a nyilvánosság fogalomkörén belül csak a sajtóra vonatkozott.
- Csak a sajtóval foglalkozott, illetve hát kimondta, hogy természet-szerűleg a sajtó nyilvánossága csak egy része a nyilvánosságnak és azt is kimondta, hogy a nyilvánosság reformja elképzelhetetlen az egész politikai intézményrendszer megújítása nélkül. De ugyanakkor feltétele is annak.
- Ez volt tehát a második lépcső.
- Ez volt a második lépcső. Ez a dokumentum ez egy botránykővé vált, meg kell mondanom. Azért vált botránykővé, mert a hangneme kicsit szokatlan volt és személyre szóló támadásokat tartalmazott a példáin keresztül. Mert egy példatáron keresztül mutatta be, milyen abszurdításokba tud torkollani a sajtóirányítás és bizny ezek a példák ezek emberekhez kötődtek. Tavaly, amikor a kormány márciusban leértékelte a forintot, akkor bejelentették azt, hogy ezzel a sajtónak nem kell foglalkozni. Bele kell nézni a jegyzeteimbe, mert szinte az ember magától nem is tudná kitalálni, hogyan jelent meg ez az MTI közlemény. Ugy jelent meg, bizonyos konvertibilis valuták forinttal szembeni felértékelése. Ráadásul még nem is lehet vele foglalkozni, mintha mi sem történt volna. A dolog annál pikánsabb, mert a kormány-ülést követő szóvivői tájékoztatón elhangzott ez a dolog és a szóvivő

(168 óra)

ott azt válaszolta, hogy ezzel azért nem kell foglalkozni, mert ez a magyar lakosságot nem érinti. Ez szakmai tévedés már. És engem még külön fájdalmasan érintett, hogy a Közgazdász-újság, ami a közgazdasági egyetemnek a lapja, ezt pellengérré állította, hogy milyen emberek azok a gazdasági újságírók és milyen emberek azok az újságírók, akik ilyenkor nem vágnak vissza és nem vágják a szóvivő fejéhez azt, hogy hát ez, ne haragudjon, ez nem egészen így van, ez igenis érinti az emberek mindennapjait, ha máshogy nem, akkor ez növeli az inflációs rátát és ha külföldre utazunk, akkor nekem ugyanaz az ut többbe kerül. Ettől a reagálástól is el voltam zárva,, tehát ha ugytetszik ez a példa teljesne konkrét dolog és még volt jónéhány példa, ahol a konkrét tiltók magukra ismertek.

- A szakmában akkoriban sokat beszéltek arról, hogy néhányan, akik aláírták ezt a pamletet, vagy ezt a program tervezetet, tehát ezt a 12 oldalasat, szóval ezeket az embereket retorziók érték.

- Ez így nem igaz. Persze ez attól függ mit értünk retorzióknak. Nekem el kell viselni azt, hogy a legkülönbözőbb szakmai fórumokon engem távollétemben pocskondiázzanak ezzel a művel kapcsolatban, hozzá nem értőnek pályaszéletről bekiabálónak minősítenek, akkor ért retorzió. És ilyen megtörtént, még hozzá nem is akárhol, hanem az én újságírószövetségem szakmai rendezvényein és többen is, ahol az én újságírószövetségemnek vezetői teljes mértékben azonosították magukat a sajtóirányításnak a vezetőivel. Ugy adtak fórumot a bennünket ért kritikának, hogy minket nem hallgattak meg. Mi több, a mi saját törekvéseinket, hogy az újságírószövetség kebelén belül vitassuk meg ezt a dokumentumot, ezt alhárított.

- Jó hogy szóba hozod az Újságírószövetséget, mert ennek később is lesz jelentősége és ha tovább haladunk a fejlemények fölvezetésében, akkor egyre inkább lesz jelentősége. Végül ez a próbálkozás azzal az eredménnyel járt, hogy az egyetemi szakosztály rendezvényein lehetett vagy kellett megvitatni ennek a programnak a téziseit. Tehát miért nem egy nagyobb MUOSZ nyilvánosság előtt?

- Azért, mert a szövetségnek a havi lapja a Magyar Sajtó, ami még csak nem is kerül utcára, hisz szakmai lap, öt órán keresztül vitatkoztunk a szerkesztőbizottság jelenlévő képviselőivel tavaly nyáron, a téma az volt, hogy publikálja-e a Magyar Sajtó ezt a 12 oldalas dokumentumot vagy sem. Végeredményben az a döntés született, hogy nem. Tehát az utolsó kapu is bezárult előlünk. Mindenki vitatkozott róla aki társadalmi, gazdasági kérdésekben érzékeny, kivéve a szakmát.

- Na most ennek a gellernek, ennek a félrecsuszásnak a veszélye, illetve

(168 óra)

nem is a veszélye, hanem tény volt, hogy akkor, elkezdték mondani, hogy egy ilyen ellen-MUOSz szerveződik.

- Ez borzasztó rossz érzést kelt az emberben. Nem azért, mint hogyha jogilag nem lehetne megszervezni egy másik ujságíró szövetséget.

- De nem erről volt szó gondolom?

- Ad absurdum, ha valaki így akarja értelmezni, még abban sincs semmilyen törvényellenes. Nincs kimondva semmilyen magyar jogszabályban, hogy akár második ujságírószövetség vagy harmadik vagy negyedik ne lehessen létre, mint ahogy nincs kimondva, hogy ne lehessen több szakszervezet, stb. De valóban abszolút nem ez volt a szándék. Na most egy olyan vitában, ahol te el vagy zárva a nyilvánosság elől, mások viszont fölhasználhatják a MUOSz rendezvényeit, meg a sajtót, hát természetesen, hogy egyenlőtlen a küzdelem. Amikor a Magyar Ujságírók Szövetségének egy saját munkabizottsága is elkészítette a maga sajtó nyilvánosság reform-téziseit, azt gondoltuk, itt az alkalom hogy egyszerre a kettőt megtárgyalhassuk. Az egyetemi szakosztály adott volna ennek teret. Eredetileg 87 decemberére lett kitűzve. Aztán bizonyos adminisztratív okok miatt, ami előttem nem volt teljesen világos, ez átcsuszott januárra.

- Ez az a január 14-i szakosztályi vita -

- Én nem vagyok rosszhiszemű, de már kezdtem élni a gyanúperrel, többen így gondoltuk, hogy ez megint egy ilyen végtelen huzavonába fog torkollani. Hisz már elkezdtek a felkérést másképp értelmezni. Kiderült az, hogy már nem egészen arról van szó, hogy két anyagot vitatnak meg, hanem már csak egy anyagot. Ez az Ujságírószövetségnek a nyilvánosság tézisei. Kezdtük úgy érezni megint, hogy megint szorulunk kifelé. És akkor született ez a gondolat, hogy most már akkor mi alapítsunk egy olyan fórumot, amely teljes mértékben törvényes és ahol mi is megteremtjük magunknak azt a nyilvánosságot, amit mi a saját elgondolásaink ismertetésére keresünk. Ez a társaság, aki gyakorlatilag ezt a dokumentumot fogalmazta, annak egy szűkebb része azt mondta, jó, akkor most mi is egyesületet fogunk alapítani, úgy fogjuk hívni, hogy NYILVÁNOSÁG-KLUB.

- Miért klub a neve? Ebbe is belekötöttek.

- Azért mert jobban hangzik. Van olyan egyesület, amit úgy hívnak, hogy Ferencvárosi Torna Club ugye, valamelyiket úgy hívnak, hogy Bp. Honvéd Sportegyesület, tehát ebben aztán tényleg semmi nincs. Na most a kérdés az, hogy kell-e egyesület vagy nem kell? Ez megint a magyar jogrendszerből következő dolog, hogyha a hatályos magyar

(168 óra)

sajtótörvény azt mondja, márpedig ezt mondja, hogy magánszemélynek kiadási joga nincsen, tehát magánszemély nem alapíthat lapot, sem pedig magánszemélyeknek nem jogi személyiségű társulásai, mint polgárjogi társaság, stb. akkor muszáj jogi személyiségi formát keresni ahhoz, hogy te ezzel az eszközzel élni tud. Ez pedig az egyesület.

- Semmi törvényellenes, semmi jogszegély ellenes, semmi ha ugytetszik politika ellenes nem történik, már hónapokig, évek óta, mégis hát a MOZGÓ VILÁG összeállításából is lehet tudni, mert egyébként is, lehet a szakmában tudni, hogy nagyon sokakat megkértek, újságírókat és nem újságírókat is, hogy ne lépjenek ebbe be, mert ez különböző célokat is szolgálhat, nem világosak az elképzelései, stb. stb. Tehát retornizók, félelmek, ilyen ex-lex, tehát törvényen kívüli állapot azért változatlanul létezik.

- Szóval ez így sokkal kafkaibb dolog. Pontosan az a mechanizmus, ahogy elkezdődik a per, hogy valaki megrágalmazhatta Josefát, nyilvánosság hiánya ilyen állapotokat teremt. A politika az egy gyakorlat, egy folyamat, az különböző értelmezések kérdése még egy párt rendszerben is. Vannak bizonyos helyzetek, amelyeket értelmezni kell, nap mind nap, pl., hogy milyen módon történjék a sajtóirányítás, milyen módon legyen a pártban folyó dolgoknak egy nyilvánossága, mit is jelent ma az, hogy egy párt rendszer. Mit jelent azon belül az, hogy demokratikus centralizmus, stb. Én fönntartom magamnak azt a jogot, mint ennek az intézmény rendszernek a része, hogy ezt a politikát én is értelmezsem, nekem is meg legyen erről a véleményem és a magam tevékenységén át alakítsam. Idézem egy olyan dokumentumból, amit gondolom nem fog senki megkérdőjelezni, ez a dokumentum az MSZMP országos értekezletének az állásfoglalása, tartalmában ugyanaz a megállapítás található, ami a Nyilvánosság-klubnak ha ugytetszik a stratégiai célja. A szocialista demokrácia kiszélesítésének fontos része a társadalmi nyilvánosság, amely jó lehetőségeket teremt a közéleti tájékozódáshoz, az érdekek különbségének és azonosságának felismeréséhez, a közmegegyezés létrehozásához, a társadalmi ellenőrzéshez. A politikai nyilvánosság terjedjen ki a párt, az állami, a társadalmi életre, az állampolgári jogokra és gyakorlásuk módjára is. Hát ezek után nekem már magyarázkodni nem kell. Én azt hiszem, hogy magyarázkodni most azoknak kell, akik hónapokon keresztül meggátolták azt, hogy pl. egy ilyen féloldalsnyi dokumentum a magyar sajtóban megjelenjen.

- Végül is mi lett a Nyilvánosság-klubbal? Megalakul és ha igen mikor?

- Meg fog alakulni. Hogy mikor az már egy kicsit nehezebb kérdés. Való

(168 óra)

szinüleg most már el fog huzódni a dolog addig, amíg a Parlament meg fogja hozni az új egyesülési törvényt.

- És most pedig hallgassunk egy kis zenét, a jövő héten szombaton lép fel a Népstadionban J. Iglesias. - Ő énekel a szerelemről. -

(zene)

- Azt hiszem, amióta atomerőművet építenek Magyarországon, először fordul elő, hogy az atomerőmű építésébe közvetlenül nem érdekelt szervezet alkotott rendeletet a beruházással kapcsolatban. Azért érdekes, mert az elmúlt évek során bebizonyosodott, hogy sajnos többször voltak nem alaptalanul elfogultsággal vádolhatóak azok, akik biztonsági vagy egészségügyi kérdésekben atomos szakemberként döntöttek, mert dönthettek. A szociális és egészségügyi minisztérium tegnapi sajtótájékoztatóján is kiderült, hogy pl. a paksi atomerőműben keletkező hulladék temetője egyelőre nem építhető Ófalun. Mert több vizsgálat hiányzik ahhoz, hogy felelősen így dönthessenek. B.Király Györgyi a sajtótájékoztató után először Illés Béla miniszterhelyettest kérdezte arról, végül is mi lesz Ófalu sorsa?

- Abban nyilván egyetért velem, hogy a közvéleményt mostanában első sorban Ófalu ügye foglalkoztatja. Hiszen ha jól értelmezem ezt a miniszteri rendeletet, akkor ennek alapján igaz, hogy nem könnyen, de egyértelműen pontot lehet tenni az ügy végére. Hiszen a kereteket, a jogszabályozás mikéntjét, azt, hogy pontosan kinek kell ebben a kérdésben dönteni, tudni illik, hogy az állami közegészségügyi és járványügyi főfelügyelőségnek, ezt a rendeletet pontosan leszögezi.

- Ez a rendelet annyit egyszerűsít a probléma megoldásán, hogy pontosan szabályozza, hogy ki az, aki engedélyt és mit. És pontosan szabályozza azt is, hogy ehhez milyen szakvélemények, szakhatósági vélemények szükségesek és ezzel maga az eljárás válik most a jogszabályéletlépésével pontosabbá és egyszerűbbé.

- Egyébként én egy olyan miniszteri rendeletet, amelyben leszögeznék, hogy adott vitás kérdésekről a lakosságot tájékoztatni kell, nem láttam. Az önök miniszteri rendelete pedig ezt teszi, sőt azt is egyértelműen kimondja, hogy ilyen kérdésekben a tájékoztatás a helyi

(168 óra)

tanács dolga. Ennyire fontos az Önök számára a közvélemény?

- Ezt már más alkalmakkor is hangoztattuk, hogy a szociális és egészségügyi minisztérium munkájában szeretne egy új típusú munkakapcsolatot kialakítani és döntően építeni arra, hogy a lakosság milyen véleményt alakít ki egy adott kérdésben. A közvéleménynek érdemleges megnyilatkozásához az szükséges, amit szintén szeretnénk, hogy megfelelő tájékoztatást is adjunk, tehát tudják az emberek, hogy mi amiről a véleményüket kialakítják. Egy ilyen atomenergiával kapcsolatos kérdésben ez bizony nem is nagyon könnyű. De mindenképpen a rendeletben ezen törekvésünket juttattuk kifejezésre akkor, amikor szabályoztuk, hogy az engedélykéréskor az engedély megadásakor vagy elutasításakor az ehhez kapcsolódó fellebbezéskor az érintett tanácskokat tájékoztatni kell a főfelügyelőségnek abból a célból, hogy azok a lakosság számára ezt a tájékoztatást tovább adják.

- Önök még egy dologban nyitottak. Nevezetesen, hogy erre a sajtótájékoztatóra két másik tárcának, a környezetvédelmi és vízgazdálkodási minisztériumnak valamint az építési és városfejlesztési minisztériumnak a képviselőit is meghívták.

- A radioaktív anyagok használatánál három nagyon fontos dologra kell fegyellemmel lenni. Elsősorban az emberi egészségre, ezért is a szociális és egészségügyi miniszter adja ki a rendeletet. De mindjárt utána a környezetre és a környezettel összefüggő építészeti kérdésekre. Ezért is együtt készítettük elő a rendeletet és ezért vállaltuk mind a három tárca, hogy együtt is, lépünk ki a nyilvánosság elé és mondjuk el, hogy mit hogyan gondolunk.

- Az építési és városfejlesztési minisztériumot Petrovai László miniszterhelyettes képviselte. Egyik kollegám ezt az augusztus 1-én hatályba lépő rendeletet apropo rendeletnek nevezte, legalább is az összejövetelünkön ez így tűnt, hiszen végül is szinte csak Ófaluról volt szó. Ön személy szerint számított-e erre?

- Hát azt hiszem, valamennyien, akik leültünk az asztalhoz, számítottunk arra, hogy a rendeletet elolvassák az újságírók és utána a következő kérdés már a végrehajtás és így konkrétan Ófalu lesz, hiszen Ófalual kapcsolatos viták idején jött létre ez a rendelet.

- Gondoltak-e Önök arra, végül is bármelyik tárca gondolhatott vagy nem hogy azokat a lakosokat és ez is felmerült itt ma, akiknek a községében falujában, településén ilyen jellegű létesítményeket hoznak létre és emiatt nekik mindenképpen rizikót kell vállalni valamilyen módon, kompenzálják?

(168 óra)

- Hát én azt hiszem ez az építés kérdéskörét meghaladja, de végeredményben ez a rendelet ilyenre nem tér ki.

- Nem a rendeletre gondolok csak, hanem úgy általában, felmerült-e ez már a tácák között?

- Olyan értelemben felmerült, hogy eleve azzal, hogy ez a létesítmény valahova oda kerül, már eleve gazdagodik a környék, hiszen ezen a környéken automatikusan utépitések zajlanak, közműépítés zajlik, világítás, tehát közvilágítás vagy energia források bevitele valósul meg. Tehát mindenképpenez a környék egyértelműen gazdagodik és nem a lakosság jövedelmének elvonásából, hanem központi forrásokból.

- Ez világos, csakhoggy én arra gondoltam, hogy nyilván mindenféle biztonságtechnikai előírásokat betartanak ilyenkor, tehát vannak előre kiszámítható veszélyhelyzetek, ezért akik ott élnek mégis csak valamiféle rizikó csoportba tartoznak?

- Hát ilyen értelemben az ország nagyon sok területére ezt lehetne mondani.

- Nem irigylem Pápai Dénes közegészségügyi és járványügyi főfelügyelőt ugyanis enneka bonyolult kérdésnek a döntése az ön kezében van. Mikorra várható bármiféle konkrét eredmény?

- Legkorábban augusztus végén, illetve szeptember elejére várható döntés a főfelügyelőség részéről.

- Önnek mikorra kell megkapnia a szakvéleményeket, hiszen nyilvánvalóan ez a most, illetve augusztus 1-én hatályba lépő rendelet néhány új momentumot az ön számára is kell, hogy jelentsen?

- A jogszabály értelmében, tehát a miniszteri rendelet értelmében augusztus 1-től közreműködő szakhatósággá deklarálódott most már jogszabályilag is a környezetvédelmi és vízgazdálkodási minisztérium és a központi földtani hivatal. Azért ezt a két hatóságot említem, vagy szakhatóságot említem, mert tulajdonképpen a kettejüknek a szakmai véleménye perdöntő azokban a kérdésekben, amelyekben hát hoggy mondjam, a legnagyobb ellentét volt az eljárás kapcsán. Én az ő részükre tekintettel arra, hoggy augusztus 1-el lép hatályba a rendelet és visszamenőleges hatályu, augusztus 1-én tudom megküldeni szakhatósági állásfoglalás kérve a rendelkezésemre álló részükről eldöntendő kérdéseket, egész pontosan 30 nap a válaszadási időtartam és föltételezve az optimumot, hoggyha ez 30 napon belül megérkezik, akkor szeptember elejére várható a döntés.

(168 óra)

- Mi történik akkor, ha a szakvélemények között akár csak egy is negatív?
- A szakvélemények között kizáró jellegű állásfoglalás van, akkor a főfelügyelőség a paksi atomerőmű vállalatnak a kérelmét elutasítja. A paksi atomerőmű vállalatnak lehetősége van ezt követően a miniszterhez fordulni a szociális és egészségügyi miniszterhez fordulni felülvizsgálati kérelemmel.
- Most ebben a másodpercben áll az építkezés?
- Tudomásom szerint igen.

(folytatás a következő oldalon.)

(168 Óra)

- Azon mi is vitatkoztunk itt a szerkesztőségben, hogy a szociális- és egészségügyi minisztérium rendeletben kellett volna-e meghatározni azoknak akárpótlását, akik egy atomtemető közelében kell, hogy éljenek. De abban teljesen egyetértettünk, hogy valahol mindenképpen szabályozni kell a kárpótlás mértékét, mert egyébként egyrészt nagyon kiszolgáltatottak lesznek az esetlegesen kiszemeltek, másrészt, ha nincs szabály, akkor a vita közöttük végtelen ideig elhúzódhat. - Itt a 168 Óra. - Mi rádiósok méltánytalan elbánásnak tekintjük, hogy a rádió és tévé ujságot megcsonkították, de Lévai Béla kifogásai nemcsak morálisak, közben maximális megértés kíván tanúsítani:

- Mondanivalóm egy műsorfüzet születésével kapcsolatos. Én ne tudnám, mi az a megértés, amit a Pallas Kiadóvállalat vezérigazgatója kér a rádióujság -úgymond- átmeneti terjedelem csökkentés, a lap eljes szövegrészének megszüntetése kapcsán? - és harminc évig lapszerkesztő voltam, történetesen ezé a lapé, és ezt megértés nélkül ugye nemigen lehetett volna végigcsinálni. Most azonban, hogy a sajtó magyarázkodás után kezemben is tartom immár a mégoly szerény lapocskává lépett műsorfüzetet, sokminden mégis eszembe jut. Elsősorban meghírdetett gazdaságpolitikánk egyik fő elvének megsértése, megint, vag ymég mindig, azt zsugorítják, azt sorvasztják, ami hasznos hajtó, ami egyszerűen eltartja a kiadós sok-sok deficités ujságját, ahelyett, hogy ebben amostanában ismét felszállásban lenni látszott és példányszámában is továbbnövelhető, 1,330.000 orgánumból, hozznának ki még több nyereséget. S ahelyett, hogy az egyik ráfizetéses hetilapnak csalogató ingyenbetétül kölcsönadnák az egészét. Mi más ez, mint a rádió és tv-s műsorszórás lebecsülése, az értékpropaganda és a határfok növelés fontosságának a tagadása. Örvendek az angol és francia nyelvű műhold programok vételi lehetőségének, annak is, hogy programoknak tetszetős, jól szerkesztett cikkekben, képekben gazdag műsorlapja is van immár. A magyar tévé és a magyar rádió még csak milliószer fontosabb programjának mostantól nincsen. Mit szólnak mindehhez ezek az intézmények? S mit az érintett lap milliós tábora, amihez a nyilatkozó nagylelkűen megnyugtat, ugye vonzásítás után sem kell többet fizetnie. Jól sejti K. Hallgató, az ilyen hőfogú felháboróadsoknak mifelénk mindig van valami magánoka is. Nincs másként ebben az esetben sem. E jegyzet,

(168 óra)

- félreértések elkerülése végett mondom, anyagilag nem érintett írója, megkérdőjelezve látja egész 30 éves, annak idején megbecsüléssel, kitüntetésekkel övezet szerkesztői életét, ha most így értékelődik amúсорok rengetegében eligazítani akaró, értékorientálásra törekvő munkája, akkor ez amás országokban rohamosan fejlesztett gazdag képes családi lapokban csucsosodó tevékenység szinte felesleges is lett volna? Egy újságírói szerkesztői pálya utolsó szakaszában ilyesmin is ellehetne meditálni. Helyette azonban inkább mást teszek, stilusomhoz illőbbet, felvetem: nem jött-e el az ideje annak, a magyar televízió és a magyar rádió saját kezébe vegye műsorlapkidási, ill. egész kiadási tevékenységét?

-

- Természetesen tudom, hogy a költői kérdésre nem illik válaszolni, úgyhogy egészen másról fogok beszélni, mert nem állhatom meg szónéklül, ismét árpiai caspdákban vergődünk, hiszen a Pallas lapkiadó azonnal tönkremenne, ha a rádió és tv újság nyereségétől megfosztanák, nem tudná kifizetni politikai- kulturpolitikai lapjainak veszteségét, de valószínű a rádió sem élvezhetné a saját lapja hasznát, ha hozzánk kerülne a rádióújság, mert a nyereség nagyrészt nyilván elvonnánk tőlünk, ill. a cég támogatását arányosan csökkentenék. Tehát szinte semmi se változta, nem piaci törvények, hanem külső adminisztratív erők irányítanak a folyamatokat. S mint látható, ilyen viszonyok között akár teljesen lekopaszították is válhat egy vállalat, annyira, hogy a belsejéből még a hátsó borítóra is szorul információ. Azt hiszem, most jobban hasonlít egy meztelen csigára, mint a világ más tájain kapható társaira. - Ha vannak észrevételeik, hívhatnak bennünket.-----Egyébként többen már telefonáltak, itt ül mellettem, Mester Ákos.

- Többen telefonáltak, és nagyjából mindenki ua. mondja. Ha papírhány van, miért nem lehet becserélni a régi telefonkönyveket?
- Miért kell rádióújságot csökkenteni, hiába magyarázzák, a válasz nem értelmes. - Csökkent a terjedelme, vajon az ára is csökkenti fog? - kérdezi a hallgató, így ugyanis minden vásárlót 2.40 fillérrel megrövidítenek. - Miért nem csökkentik a rádióújság árát? - Egyébként ha szabad egy magánészrevételt tennem, én nekem is az a véleményem, hogy a rádióújság árát addig, amíg nem sikerült a dolgot

(168 Óra)

valahogyan megoldani, mindenképpen csökkenteni kellene, ez így lenne tisztességes, és így lenne korrekt, hiszen a lap terjedelme is csökkent, amúgy pedig Lévai Bélával is nagyon egyetértek, igenis itt lenne az ideje annak, hogy a magyar rádió és a magyar televízió vezetősége saját kezébe vegye a saját műsorújságjának kiadását, én így gondolom. - Jött még más témákkal kapcsolatban is észrevétel, vaki megjegyzi, hogy azért nem kap útlevelet, mert 210.000 ft munkahelyi tartozása van, hiába, fellebbez. Nem tudom megítélni, hogy az illetőnek igaza van vagy nem, nyilvánvalóan arról van szó, attól tartanak, hogy esetleg, hát hogy mondjam csak, ideigelenesen külföldön tartózkodik, nemcsak ő, hanem a 210.000 ft is, és akkor nem lehet tudni, hogy mikor kapja majd vissza.

- De azért az érdekes, azért tényleg jó lenne tudni, kb. mekkora az a tartozás, aminél már indokolt, hogy ne adjanak valakinek útlevelet?

- Tudom mit, akkor ennek jövő héten utána nézünk. Aztán nyilvánosság klub ügyében valaki megjegyzi, hogy Gálik Mihály kollegánk nem mondott neveket a riportban, nem nevezte meg azokat az emebreket -úgymond- keresztbe tettek az ügynek, a hallgató azt kérdi, hogy miért neki kell olvasnia a sorok között, megjegyzi, eljuthatnák oda, hogy az újságíró társadalom nevére nevezi az intézményeket, funkcionáriusokat, tartsa a hátát az újságíró - mondja a K.Hallgató, nekem az a véleményem, hogy mindaddig, amíg esélye van arra, hogy meg egyezés születik Nyilvánosság Klub ügyben, a meg-nem nevezettekkel pedig talán nem kellene megnevezni őket, és nem kellene tartani névsor olvasát, hát hogy az újságíró tartsa a hátát, szeretem, amikor bátorítanak. - Végül még egy, énszerintem igen aranyos telefon, azt mondja meg kellene kérdezni GRÓSZ elvtárstól, hogy régen az önéletrajzába vajon beírta-e, hogy a nagynénje az Amerikai Egyesült Államokban? Hát ugye ezt a kérdést nem tettük fel, úgy gondoltuk, hogy nem a legsürgősebb kérdés, biztos vagyok abban, hogy GRÓSZ Károly erre a kérdésre is nyugodtan és zavartalanul válaszolna, ennél sokkal kényesebb kérdésekre válszolt az amerikai útja során, amúgy pedig úgy gondolom, bizonyos történelmi tapasztalatok után, hogy annak idején sokkal jobban tudta a hatóság, hogy van-e nekem nagynénim Amerikában, mint én magam. - Parancsolj.

- Folytassuk tovább a műsort. - TEgnap megint volt alkalmunk végig-

(168 Óra)

gondolni, nem igaz, hogy színház az egész világ és színész benne minden férfi és nő. Nagyon kevés az igazi színész, nagyon kevés az igazi ember. És még kevesebb, aki azt tudott maradni. Gobbi Hilgában volt egy örök forrás, belső hite, ereje úgy tűnt sohasem apad el. Vannak színészek és nemcsak színészek, akiket a szerepeik tartanak egyben. Gobbi minden szerepéről kiderítette, az önmaga, nem csalt, csak játszott, önmagát játszotta.-----
 (Interjú Mester Ákossal Gobbi életének apró epizódjairól, politikai munkájáról.)

-

- Nem egy egyszerű ügy, Gobbi Hildán azért sohasem látzott a bizonytalanság, talán mert nem félt attól, hogy veszít, mert bőségesen volt miből veszítenie. Azt hiszem, most sem ő veszített. Pár perccel ezelőtt azt mondtam, hogy nagyon kevés az igazi színész, mert nagyon kevés az igazi ember, hiszen csak az játszhat önfeledten, akinek nem kell attól tartania, hogy felőrlik a rákényszerített helyzetek. Még az elmúlt évtizedek dramaturgiai sem nagyon ijesztették meg, pedig igazán elkövettek néhány súlyos hibát. Csak-hogy Gobbi átláott rajtuk is, mert az ő szerepüket is a zsigereiben hordta, tehát nem lephették meg igazán soha. Nekünk sokkal több felocsudni valók van. - Az elmúlt héten a SZOT vendége volt a 17-tagszervezetet tömörítő csaknem 8 millió tagot számláló, német szakszervezeti szövetség elnöke, Ernst Breit. A pénteki sajtótájékoztató után, a 168 Óra munkatársa, Domány András kért tőle interjút:

- Herr Breit, was kann die Gewerkschaft bei Ihnen? - Breit úr mit tud tenni önöknél a szakszervezet, hiszen a parlamentben a keresztény demokraták, a keresztény szocialisták és a szabaddemokraták képzelik a többséget, ők ülnek a kormányban is, mit érhetnek így el önök?

- BREIT: Die Gewerkschaften können die Interessen der Arbeitnehmers vertreteten....A szakszervezetek képviselhetik a munkavállalók érdekeit és ezt is kell tenniük, ennek formája a bértarifaszereződés, vagy a kormányzattal való tárgyalás, a munkavállalókat érintő kérdésekről. Egyes törvények elfogadása előtt a képviselőket is lehet befolyásolni, lehet tájékoztatni és képezni a szaktársakat, pl.

(168 óra)

- az üzemi tanácsok tagjait, akik e testületekben képviselik társaikat.
- És mindez eredményt hoz, nálunk, után a múlttal ellentétben a szakszervezetek most nyíltan kimondják ellenvéleményüket egy sor kormánydöntéssel kapcsolatban, sokan azt kérdezik, na és mi változik ettől?
  - Ez Magyarországon is nyilván a további fejleményektől függ, nekünk sem mindig sikerül elérnünk, hogy a kormány véleménye megváltozzon. Ez egy hosszú folyamat. De a munkavállalók érdekeinek nyilvános megfogalmazásáról akkor sem mondhatunk le, ha éppen nem sok reményünk a sikerre. Továbbá befolyásolhatjuk a közvéleményt, és a választáson a közvéleményt alkotó emebrek döntik el, melyik pártnak lesz többsége.
  - Jól értettem a sajtóértekezleten, hogy ön a bértarifa tárgyalásokat fontosabbnak tartja, mint azt, hogy egy-egy konkrét kérdésben fellépjenek vitatkozának?
  - Mind kettő fontos, és a hatékony érdekvédelem érdekében egyikről sem mondhatunk le, de a bértárgyalásoknak nálunk nagyobb a súlya, mert ott teljesen egyenjogú félként ülünk a tárgyalóasztalnál, ott semmi sem történhet a szakszervezetek ellenére, a politikában ez nem így van. A bértarifa szerződésre, az egyszerű tag szilárdan építhet, a vele kapcsolatos vitákat munkaügyi bíróság elé lehet vinni, itt tehát nincs helye a munkaadó önkényének. De természetesen egyes politikai kérdésekről véleményt kell nyilvánítani.
  - A kérdésem mögött egy hazai konkrétum rejlett, a magyar szakszervezet és akormány most azon vitatkozott, hogy a benzinár emelést meg kell-e beszélni az érdekvédelmi szervezettel van sem?
  - Egy kormány mindig mondhatja, hogy ezt vagy azt nem kívánja előzetesen megvitatni, nálunk is szó van arról, hogy az adóreform finanszítoráza céljából jövőre felemelnék a kóolaj adót, mi, mint szakszervezet közöltük, hogy se az adóreform nem ér semmit, sem az ásványolaj termékek adóemelése, ha a kormány többsége birtokában ezt nem veszi figyelembe, akkor ez az autóval dolgozni járó emberek költségeit növeli, tehát a szakszervezet a közvetkező bértárgyaláson ezt követeléseit alapjaként fogja kezelni. Ajánlatosabb, ha a kormány időben beszél meg velünk a dolgot.
  - Azokban a szocialista országokban, ahol gazdasági reformra, hatékonyabb gazdálkodásra próbálnak áttérni, a szakemberek a liberális

(168 Óra)

piacgazdaságért lelkesednek, találkozom olyan véleménnyel Nyugaton, és nálunk is, hogy a szakszervezetek, a szociális gondoskodás hangsúlyozásával a hatékony gazdálkodást fékezik, hiszen -úgymond- előbb termelni kell és csak azt lehet elosztani, amit megtermeltünk. És nálunk különben tényleg igaz, hogy a munkatermelékenysége nem elég magas.

- Nálunk is csak azt lehet elosztani, amit közösen előállítottunk, de a nagy kérdés az, hogy hogyan történjék meg ez az elosztás? Mi megállapítottuk, hogy a munkavállalók nettó reáljövedelme 1986-ig 4-5 éven át csökkent, a vállalkozói tevékenységből és befektetésből származó jövedelmek viszont, több, mint 60 %-l nőttek, tehát lejes joggal fújnak riadót a szakszervezetek. Ez a vita még nem zárult le.

- Önöknél 2 millió munkanélküli van és ön azt mondta, nem elég pusztán fellépi a munkanélküliség ellen, hanem javaslatokat is kell tenni munkahely teremtésre és ennek finanszírozására. Ha a szakszervezet veszteséges üzemek bezárása ellen tiltakozik, megintcsak könnyek rámondhatják, a hatékony gazdálkodást gátolja.

- A munkanélküliséget semmiképp sem lehet támogatni, márcsak az érintettek és családjuk miatt sem. Ha valaki hosszabb ideig munkanélküli, családjá könnyen a társadalom peremére sodródik, amit még a gyerek is tapasztal az iskolában. A demoralizáló hatás akkor is megjelenik, ha a munkanélküli segély viszonylag jól megvan oldva, és nem nagyon kevés. A szakszervezetek soha nem fogják elfogadni hogy a munkanélküliség elkerülhetetlen, és ez nem akadály a termelékenység növekedésének, hiszen a munkaidőt is lehet rövidíteni. Ez nálunk többéves harcunk nyomán - meg is történt.

- Az önök szakszervezeti rendszere viszonylag egységes, olyan értelemben is, hogy a DGB-n kívül nem igen van jelentős szakszervezet, és úgy is, hogy egy munkahelyen, egy szakszervezet működik, mi a tapasztalatuk erről?

- Igen, a német szakszervezeti szövetségnek az az elve, hogy egy munkahelyen, egy szakszervezet legyen. A második világháború óta eltelt idő bizonyította, hogy így nagyon eredményesen lehet képviselni az emberek érdekeit. Ha több szakszervezet lenn egy üzemben, az versengéshez vezetne, ami nem segíti a szakkérdések megoldását, és ebből csak a munkaadónak lenne haszna, aki egymának

(168 Óra)

ugraszthatná a szakszervezeteket.

- De nem érzik-e így mellőzöttnek egy-egy nagy heterogén szakszervezetben belül egyes kisebb szakmák képviselői, akik nem az adott ágazat főprofiljához tartoznak vagy sajátos gondjaik vannak, nálunk pl. az értelmiségnek, a mérnököknek vannak ilyen panaszai, az iparági szakszervezetekben?

- Régi nóta ez, de szerintem ha az értelmiségiek jól dolgoznak, akkor egy ilyen nagy szakszervezetben is keresztül tudják vinni érdekeik érvényesítését. Minden szakszervezetben szükség van az értelmiségre, de az egy üzem egy szakszervezet elvtől való eltérés, csak szétaprózáshoz vezet, ami kihasználható a dolgozókkal szemben.

-

- Milyen furcsa, hogy az NSZK-ban a szakszervezet elnöke csaknem telejsen ugyanúgy gondolkodik, mint a magyar szakszervezet vezetője, ez tán csak nem azt jelenti, hogy a világ minden táján, pl. a kevésbé konzervatív módon szerveződő szakszervezetek vezetői is pontosan ugyanilyen elveket vallanak. Úgyhogy bizonyára hamarosan megismerhetünk pl. az olasz vagy a francia szakszervezetek vezetőinek gondolataival is, hiszen a megújulni kívánó SZOT miért is mondana le az ő tapasztalataikról? - Gazdasági görbénk következik. A jegyzetet Gálik Mihály kanyarította:

- Nem tudom melyik bölcselő mondta a nagy hadvezérekről, hogy ugyan kérem, szó sincs náluk semmiféle zsenialitásról. Az igazság az, hogy két ostoba tábornok vezeti a szembenálló csapatokat és a győztest katona géniusznak titulálják. A csoportos megállapításból, annyi biztosan igaz, hogy a győzelem lehet a siker fogmérője, de nem feltétlenül a nagyságé. Sportnyelven fogalmazva a győzelem az alkalmas a megválaszott ellenfél kérdése. Attól, hogy én tönkreverem mondjuk Józsi bácsit sakokban, sajnos nem leszek komoly játékos, ill. ha annak is tartanám magam, pillanatok alatt kiderülne, tévedtem. Nem is ülök le minősített versenyzőkkel játszani, van akiben persze kevesebb a gátlás. Egy tatabányai sportvezető pl. olyan szerződést írt alá, amit nem is értett. Azt ugyanis olasz nyelven fogalmazták, s honnan tudna ő olaszul? Igaz a szembenálló partner képviselője, saját maga, készséggel áttette a szöveget olaszból franciára, hogy azután az üzletben anyagilag

(168 Óra)

vastagon érdekelt közvetítő mindezt magyarra fordítsa. Az hagyján, hogy sportvezetőnk nem olvasott Karinthyt, aki egyik paródiájában bemutatta, mire is vezet egy oda-vissza műfordítás. Nagyobb baj, hogy ugyanő üzletemberk hiszi, hiheti magát, hisz olyan világban él, ahol a szerződésnek vajmi kevés a becsülete. Hogy magyar pénzben több, mint 60 millió ft-ről van szó? - na és, több is vészett Mohácsnál. Ki ne tudná jobban ezt, mint egy tatabányai sportvezetői, akinek klubját eddig is az Eocén-program pénzén tartották el. És pesze nem ő az egyetlen, aki külföldön is otthon érzi magát. A nagy publicitást kapott magyar kisautó, a Puli tervezői is azért hihették, hogy autógyártás nélkül is lehet nagyszériában komoly piacon értékesíteni, mert a hazai körülményekből indultak ki. Mintahogy a minőségi cipőgyár vezérigazgatója is megelégedett azzal, - olvasom nyilatkozatában, hogy végre világszínvonalú cipőket tud gyára készíteni. Hogy az értékesítést is világszínvonalon kellene megszervezni, erre már csak akkor döbbsent rá, amikor tönkrement a cég. Lassan el kell hinnünk, hogy a világpiacon Ki mit tudban az amatőrök riták jutnak től a selejtezőn, azok pedig szinte sohasem, akik - bár amatőrök - profinak hiszik magukat.

-

- Legujabb lemezén Jandó Jenő, Beethoven szonátákat zongorázik. Az F-moll szonátából hallhatnak egy részletet.-----

- Ezzel K.Hallgatóink a 168 Óra mai műsorának végére értünk. - A szerkesztő Gálik Mihály, a műsorvezető Vicsek Ferenc volt.

- ooo - 0 - ooo -

KOSSUTH-adó

HIREK

18.30 h

Tartalom.-----

Részletes jelentések:

GRÓSZ Károly hazaérkezett Észak-Amerikából. A párt főtitkára, a kormány elnöke, elégedetten nyilatkozott az Egy.Államokban és Kanadában folytatott megbeszéléseiről. Kiemelte, hogy mindkét országban nagy figyelemmel fogadták a tárgyalásokat az őszinteség, a nyíltság jellemezte. Az ilyenjellegű kontaktusok legfőbb feladata az, hogy megteremtsék apolitikai feltételeket. Ha a most meglévő lehetőségeknek csak 10 %-t ki tudjuk használni, gondjaink jelentős része megoldódik, - mondta GRÓSZ Károly. A tárgyalások nyomán már a napokban több üzletember érkezik hazánkba, hogy konkrét megállapodások szülessenek, így idelátogat a világhírű L..... kozmetikai cég képviselője és az elképzelések szerint félkész termékek magyarországi előállításáról folytat majd tárgyalásokat. Több más jelentős amerikai, ill. kanadai cég is jelezte, hogy kész magyar vállalatokkal együttműködni. GRÓSZ K. szerint az érdeklődés oka az, hogy sokan már tájékozódtak a készülő társasági törvényről, amely részvényvásárlási lehetőséget biztosít más országokban működő cégek részére. Jelentős vállalkozásra számíthatunk az energiatermelésben is. Komplet berendezéseket szállítanak ill. egy-egy beruházás jelentős hányadása magyar iparvállalat termékei alkotnák. Érdeklődés mutatkozik a műszeripari-, elsősorban a csúcstechnológiai együttműködés iránt is. GRÓSZ K. utalt arra, hogy a R. Reagan amerikai elnökkel folytatott megbeszélésen megemlítette, érdekeltek vagyunk a COCOM lista szűkítésében és ha segíteni akarnak, bírálják felül ezt a szigorú, bizonyos szempontból túlhaladott listát. A párt főtitkára a kormány elnöke elmondta, a sajtó képviselőivel, valamint a magyar emigráció tagjaival lezajlott találkozóin, mindazokat a kérdéseket feltették, amelyeket már elutazása előtt boritékolt. Ezek között szerepelt az erdélyi magyarság problémája. 1956, a Nagy Imre évfordulóhoz kapcsolódó tüntetés kezelése, a szovjet csapatok kivonása, a M.Gorbacsovval folytatott tárgyalások eredménye. Volt ahol a válaszát elfogadták, de volt ahol megfagyott a levegő, de ez együtt jár a politikával, és nem azért ment, hogy mindenki egyetértsen vele. GRÓSZ K. részletesen szólt arról, mit is jelent a

(hírek, 18.30 h)

kormányprogramnak az a mondata, hogy a magánbefektetések arányát növelni kell a termelésben. A lakosságnál nincs megfelelő fölgügylemlett magántőke, ki kell tehát nyitni a kapukat a külföldi magántőke előtt, ehhez természetesen törvényes garancia kell a partnerek számára is, és ez biztosítja majd várhatóan a társasági törvény. A párt főtitkára, a kormány elnöke, közölte azt is, hogy Disneyland-ban, Amerika elsőszámú vidámparkjában a meseország vezetőivel megállapodtak abban, hogyha megkapjuk az 1995-s világhiállítás rendezésének jogát, a különféle létesítmények építésénél Disneyland is szerepet kaphat. GRÓSZ K. végül kiemelte, a látogatás egész léghőrért meghatározta Gorbacsov és REagan találkozó-sorozata, óriási az a szerep, amelyet a SZU és az Egy.Államok a közepes- és kisországok közleledésében betölt, - hangsúlyozta északamerikai látogatását értékelve az MSZMP főtitkára, a kormány elnöke.

A szovjet és a nyugatnémet vezetés egyaránt úgy véli, hogy a bécsi utótalálkozót pontos és kiegyensúlyozott záradókkumentummal kell befejezni. Ezt H.D. Genscher nyugatnémet külügyminiszter mondta el újságírók előtt azután, hogy találkozott M.Gorbacsovval. A kétórás megbeszélésen az SZKP főtitkára hangsúlyozta, a szovjet-nyugatnémet kapcsolatoknak kulcszerepe van a kelet-nyugati viszonyban. Gorbacsov felhívta a figyelmet a hagyományos fegyverzetek csökkentését sélző javaslatokra, amelyek a VSz Politikai Tanácskozó Testületének legutóbbi ülésén hangzott el, és hangsúlyozta, hogy nem csupán propaganda fogásról van szó. Genscher meggyőződését fejezte ki, hogy Gorbacsovnak eltökélt szándék véghezvinni reform-törekvéseit.

A SZU új kompromisszumos javaslatot tett Genfben, hogy meggyorsítsa a hadászati fegyverzet 50 %-s csökkentéséről megkötendő szerződés előkészítését. Az új változat sok tekintetben figyelembe veszi az amerikai küldöttség korábbi javaslatait, és így megfelelő feltételeket teremt ahhoz, hogy a delegációk telets terjedelemben egyeztethessék a szerződésnek ezt a részét. A TASZSZ szovjet hírügynökség a szovjet javaslat lényegét nem közli, hozzá teszi azonban, hogy az úrfegyverekkel foglalkozó munkacsoportban továbbra is igen nagy nézetkülönbség van a tárgyalófelek között.

(hírek, 18.30 h)

Az afgán lázadó felek szövetsége kész elfogadni mindenféle szovjet tárgyalási ajánlatot a hadifoglyokról. Ezt az emigráns afgán kormány vezetője Ahmed sah közölte a pakisztáni Quettabantartott sajtókonferenciáján.-----

Az afgán fővárosból 45 brit állampolgárt evakuálnak a jövő héten, miután egyre erősödnek a lázadók tüzérségi támadásai Kabul ellen. A jövőben mindössze tíz brit nagykövetségi alkalmazott marad az afgán fővárosban, a brit kormány egyuttal távozást javasolt annak a mintegy 50 ausztráliai, újzélandi, és finn állampolgáronak, akiknek munkája technikai szempontból a brit képviselettől függ.

Lengyelország érdeklődéssel tanulmányozza annak lehetőségét, hogy katonatisztjei részt vegyenek az Irak és Irán közötti jövőbeni tűzszünet ellenőrzésére hivatott ENSz kontingensben. A lengyel külügyminisztérium nyilatkozata támogatásáról biztossítja az ENSz főtitkár közvetítési kísérleteit, és felszólítja a szembenálló feleket az azonnali fegyvernynyugvásra. M. Thatcher brit miniszterelnök, aki jelenleg Bahrainben van, TV-interjúban hívta fel a Biztonsági Tanács állandó tagjait, adják meg a szükséges támogatást az iraki iráni tűzszüneti tárgyalásokhoz.

A diplomáciai erőfeszítések ellenére tovább folynak a áhrcok Irak-iráni fronton.-----

Pekingbe érkezett Szihanuk herceg, a kambodzsai ellenzék vezetője. Mindössze 36 órát tölt a kínai fővárosban és tárgyal Vu Hszie-csien kínai miniszterelnökhelyettessel. Szihanuk megérkezésekor kijelentette, hogy a kambodzsai rendezés legfőbb akadálya a Vörös Khemrek, hozzá tette ua. hogy nem kíván felvetni olyan kérdéseket, amelyekben nézeteltérések vannak a kambodzsai ellenzék és Peking között, vagyis nem fogja kvöetelni, hogy Kína csökkentse a Vörös Khemreknek nyújtott segítséget.

Líbia javítani kívánja kapcsolatait Olaszországgal és azt szeretné, ha akét ország meg-nem támadási egyezményt írna alá.-----

(hírek, 18.30 h)

Időjárásjelentés:

- Keleten is csökken a felhőzet, majd napközben országszerte napos, száraz, mérsékelten meleg idő várható. Az eleinte még erős lökésekkel kísért északi szél, tovább mérséklődik és napközben már csak időnként élénkül meg. A hőmérséklet éjszaka 10, 15, vasárnap napközben 26 fok körül alakul. A fővárosban kevés a felhő, száraz idő várható. Az eleinte még erős északi szél, tovább mérséklődik, éjszaka 13 vasárnap 26 fok körüli hőmérséklet várható.

-

SPORTHÍREK:

- totóeredmények.-----

- Vitorlás EB a Velencei tavon: nincs eredményes magyar versenyző.

- TENisz: H. Sanchez-Lányi A. 6:4 6:4, Markovics László versenyben maradt.

- ooo - 0 - ooo -

PETŐFI-adó

HIREK

19.00 h

-----Ismétlések a korábbi híradásokból.-----

- ooo - 0 - ooo -

PETŐFI-adó

HIREK

21.00 h

A SZU-ban az év végéig be kell fejezni a Párt Központi Bizottsága és a helyi pártszervek apparátusának átszervezését, végre kell hajtani a szerkezeti átalakítást is. Ez azt jelenti, hogy le kell mondani az apparátus ágazati tagoltságáról, és lényegesen csökkenteni kell a munkatársak számát. A felszabaduló pártmunkásokkal az állami, gazdasági és társadalmi tevékenység fontosabb területeit, valamint az alsóbb pártszerveket erősítik meg. Az SZKP legutóbbi központi bizottsági ülésének most nyilvánosságra hozott határozata hírül adja azt is, hogy megbízták a Politikai Bizottságot, dolgozza ki a Központi Bizottság apparátusának új szerkezeti felépítését.

Perez de Cuellar szerint ajövő héten be lehet jelenti a tűzszünetet Irak és Irán között. Az ENSz főtitkára ma újra találkozott VE-layati iráni külügyminiszterrel, valamint Irak képviselőjével.

Lengyelország érdeklődéssel tanulmányozza annak lehetőségét, hogy katonatisztjei részt vegyenek az Irak és Irán közötti jövőbeni tűzszünet ellenőrzésére hivatott ENSz kontingensben.-----Ism.

Nyíregyházán ünnepélyes istentisztelet keretében iktatták be tisztségébe KERESZTES Szilárd hajdúdorogi megyéspüskököt, miskolcsi apótolai kormányzót. Az egyházi esemén yen PASKAI László bíboros, esztergomi érsek vezetésével jelen voltak a Magyar Katolikus Püsköki Kar tagjai, a szerzetes rendek, a katolikus intézmények, valamint a magyarországi testvéregyházak képviselői. Részt vett a megyséppüsköki beiktatáson MIKLÓS Imre államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke is.

Eltűnk fiatalembert keres a rendőrség. Kuritár Gábor 22 éves orvostanhallgató, bajai lakos, július 24-n délben tűnt el Baja belterületénről és azóta ismeretlen helyen tartózkodik. 178 cm magas, sportos testalkatú, barnabőrű, haja rövid, gesztenyebarna. Szemüveget visel. Aki tud valamit a fiatalember hollétéről, értesítse a legközelebbi rendőrt, vagy rendőri szervet.

KOSSUTH-adó

HIREK

22.00 h

GRÓSZ Károly hazaérkezett Észak-Amerikából.-----Ism. 1903 old.

Az Egyesült Államok elnöke biztos abban, hogy egy sor fontos kérdésben kitűnő lehetőség nyílik a magyar-amerikai kapcsolatok fejlesztésére. Ronald Reagan üzenetet intézett a magyar néphez, ezt a TV Híradó sugározta. Reagan kiemelte, hogy az amerikaiak rendkívül sokat köszönhetnek a magyar bevándorlók tevékenységének, szavai szerint az Egy. Államokban a magyarok bizonyágát adták tehetségüknek és zsenialitásuknak. Megemlékezett Solti György és Ormándi Jenő karmester, a Nobel díjas tudósok közül Szent-GYörgyi Albert és Wiegner Jenő nevét. Büszkén emlékeztetett rá, hogy Amerika nyújtott menedéket Bartók Bélának a második világhábohú idején. R. Reagan rámutatott, hogy az Egy.Államokban nagy érdeklődéssel figyelik azokat a bátor gazdasági reformokat, amelyek szélesebb teret biztosítanak a magánvállalkozásnak, és segítik az erősödő versenyt a vállalatok között. Üdvözölte, hogy lehetőség nyílik közvetlen befektetésekre a magyar cégeknél és kiemelte, mindkét fél, világosan felismerte a kölcsönösen előnyös gazdasági együttműködésben rejlő lehetőségeket. Reagan elnök kifejezte meggyőződését, hogy a piac orientált gazdaság irányába történő határozott haladás jobb esélyeket biztosít a magyarok számára. Teljes mértékben osztotta azt a magyar nézetet, hogy a gazdasági reform nem lehet eredményes politikai reformok nélkül. Magyarországon egyre nyíltabb eszmecsere folyik a demokratizálásról, a pluralizmusról, a parlament és sajtó nagyobb szerepéről, - emlékeztetett az amerikai elnök és hozzá tette, várják e fontos reformok teljes megvalósulását, mert az emberi jogok és a demokrácia megbecsülése kulcs a békéhez és a boldoguláshoz. Végezetül az Egy.Államok elnöke kijelentette, Magyarország mindig is értékes szerepet játszott és játszhat továbbra is a széles értelemben vett Kelet-Nyugati viszonyban.

Szovjet és nyugatnémet részről egyaránt megerősítették, hogy a két ország viszonyának alakulását a nemzetközi helyzet egészének szempontjából fontosnak tartják. M.Gorbacsov kétórás megbeszélést folytatott H.D. Genscher nyugatnémet külügyminiszterrel, elsősorban európai kérdésekről.-----M. Gorbacsov a bécsi utótalálkozó-

(hírek, 22 h)

ról szólva elmondta, a VSz tagállamai érdekeltek a tanácskozás eredményes befejezésében, majd a továbbiakban megerősítette a VSz hajlandó messzire elmenni a problémák megoldásában ua. tévednek azok, akik részéről egyoldalú leszerelésre számítanak.

A SZU-ban az évvégéig be kell fejezni a párt KB-a és a helyi párt-szervezetk apparátusának átszervezését.-----Ism.

Irán kész a közvetlen tárgyalásokra Irakkal - közölte az iráni külügyminiszter helyettes. P. de Cuellar már korábban úgy nyilatkozott, hogy a jövő héten be lehet jelenteni a tűzszünetet Irak és Irán között.-----

Az afgán lázdaók szövetsége kész elfogadni mindenféle szovjet tárgyalási ajánlatot a hadifoglyok kérdéséről.-----

Husszein jorádniai király feloszlatta a parlament alsóházát. Megfigyelők a döntésben újabb jelét látják annak a szándéknak, hogy .....Hivatalos bejelentés szerint Husszein vasárnap rádió- és tv- beszédében vázolja fel Jordánia új politikáját a palesztin kérdésben.

Időjárásjelentés: -----lásd a 1906 oldalon!